

Memòria d'actuacions 2017

Pla estratègic ENGINY 2020

Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius. UPC

Biblioteca Rector Gabriel Ferraté
© Fotografia: Lluís Anglada

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH
Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius

CONTINGUT

INTRODUCCIÓ	4
EIX A: LA BIBLIOTECA OBERTA.....	5
1. ESPAIS.....	5
Energia solar fotovoltaica a la Biblioteca de l'ETSEIB	7
2. HORARIS, VISITANTS I OCUPACIÓ.....	8
3. COL·LECCIONS	9
Catàleg de les biblioteques.....	9
Accés als recursos de la Biblioteca digital: eBIB	11
Dipòsit d'exàmens de la UPC	12
Col·leccions patrimonials i especials	12
4. SERVEIS	15
Préstec i Servei d'Obtenció de Documents.....	16
Préstec d'ordinadors portàtils i altres equipaments.....	16
Sessions d'acollida als nous estudiants.....	16
EIX B: LA RECERCA EN XARXA.....	18
1. SERVEIS DE SUPORT A LA RECERCA.....	18
Suport a l'avaluació i acreditació: DRAC	18
Sessions de formació	19
Gestor de referències Mendeley	19
Suport a l'avaluació i l'acreditació: IBRA	20
Estudis bibliomètrics de les biblioteques	20
2. PRODUCCIÓ CIENTÍFICA	21
UPCommons, el dipòsit institucional de la UPC	21
GEOCommons. La UPC en el territori. Geolocalització de la producció acadèmica de la UPC	23
FUTUR: portal de la producció científica dels investigadors de la UPC	24
Portal de la Recerca de les Universitats de Catalunya	25
Dades de recerca	26
Suport a l'accés obert de la informació científica	26
Suport als projectes europeus H2020.....	27
EIX C: LA BIBLIOTECA AL MÒBIL.....	28
1. BIBLIOTÈCNICA.....	28
2. INFRAESTRUCTURES TIC DE LES BIBLIOTEQUES	28
Equipament informàtic i actualitzacions dels servidors	28
EIX D: LA QUALITAT DEL SERVEI.....	30
1. PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA.....	30
2. PRESSUPOST I RECURSOS.....	30
3. ORGANITZACIÓ.....	31
Persones a l'SBPA	31
Formació del personal de l'SBPA.....	31
1a Jornada d'estiu de l'SBPA: <i>Laboratori d'idees de l'SBPA</i>	31

Publicacions de l'SBPA	32
4. COOPERACIÓ EXTERNA	32
Grups de treball del CSUC	32
Grups de treball de REBIUN	33
Unión de Editoriales Universitarias Españolas (UNE)	33
Altres grups de treball	33
LABO. Laboratoris d'Aprenentatge de biblioteques obertes	34
5. COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ	35
Campanyes de difusió	36
Activitats organitzades per les biblioteques	36
Exposicions a les biblioteques	38
Xarxes socials	40
Visites professionals	41
26 Fòrum de Coneixements de l'SBPA	41
EIX E: LA PUBLICACIÓ I EDICIÓ ACADÈMICA DE LA UPC	43
1. PUBLICA!	43
2. EDICIÓ I PUBLICACIÓ DE LLIBRES	44
Títols publicats	44
UPCommons Llibres	49
3. SUPORT A L'EDICIÓ DE REVISTES DE LA UPC	50
4. <i>OPENCOURSEWARE</i> , EL DIPÒSIT DE MATERIALS DOCENTS DE LA UPC	41
EIX F: LA MILLORA DELS ARXIUS	52
1. ARXIUS UPC	52
El mapa de processos de l'ODA	52
Documentació eliminada	53
Memoria digital UPC (MDUPC)	53
Col·laboració amb la Conferencia de Archiveros de las Universidades Españolas	54
EIX G: LA INNOVACIÓ TECNOLÒGICA	55
1. EL CATÀLEG DE LES BIBLIOTEQUES DE LA UPC	55
2. CARNET AL MÒBIL	55
3. PROVA PILOT D'ESCRITORIS VIRTUALS PELS ESTUDIANTS A LA BCBL	56
4. APLICATIUS DE GESTIÓ INTERNA	56
DADES ESTADÍSTIQUES DE L'SBPA 2017	57
BIBLIOTEQUES DE LA UPC	61

INTRODUCCIÓ

Us presentem la Memòria d'actuacions 2017 del Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius SBPA derivat del Pla estratègic ENGINY 2020. El Pla està estructurat en 7 eixos que agrupen les accions que les 12 biblioteques i les 2 oficines desenvolupen durant l'any:

Eix A: La biblioteca oberta

Eix B: La recerca en xarxa

Eix C: La biblioteca al mòbil

Eix D: La qualitat del servei

Eix E: La publicació i edició acadèmica de la UPC

Eix F: La millora dels arxius

Eix G: La innovació tecnològica

Durant l'any 2017 s'han realitzat moltes accions a tots els nivells. Les més significatives les podeu consultar en aquesta memòria que ara teniu al davant. Els principals trets a destacar són els següents:

1. Els estudiants continuen utilitzant massivament les biblioteques, tant en l'horari ordinari com els caps de setmana. Les dades recollides ens mostren petites variacions en relació als anys anteriors: 1.454.054 visites a les biblioteques durant l'any 2017 per 1.439.415 visites l'any 2016 i 82.379 visites en caps de setmana durant el període d'exàmens de l'any 2017 per 103.669 de l'any anterior.
2. En segon lloc, cal destacar que les biblioteques estan transformant els seus espais per diversificar i oferir suport a les noves modalitats d'estudi. Els estudiants de la UPC venen a les biblioteques principalment a treballar amb els companys, no només a estudiar en silenci o a utilitzar els llibres. Totes les biblioteques universitàries d'arreu del món estan adaptant els seus espais i serveis davant de l'extensió de les TIC i les necessitats canviants dels usuaris. Els nous espais que ofereixen són flexibles per tal que es pugui estudiar i interactuar tal i com exigeixen les noves metodologies docents. Es van imposant nous conceptes com: *smart library*, *coworking library space* o *library makerspace*.
3. Un dels temes importants en el qual ja fa anys que les biblioteques i els bibliotecaris van començar a treballar de forma significativa, és la implicació en l'edició, publicació i difusió en accés obert de la producció acadèmica de la Universitat. Els diferents dipòsits de materials i publicacions de què disposem, fan que, UPCCommons, el dipòsit institucional de la UPC, sigui un dels més importants a nivell europeu i que FUTUR, sigui l'aparador de la recerca de la Universitat. Tant els seus continguts com el seu ús, tenen un impacte molt considerable. Els bibliotecaris estan assumint tasques d'editors i difusors de la ciència oberta de la Universitat.
4. A nivell de gestió de les col·leccions i sistemes d'informació, s'està recuperant, poc a poc, el nivell d'inversió en l'adquisició de llibres i publicacions científiques que la crisi econòmica va minvar, reduint els recursos assignats a les biblioteques de forma dràstica. No obstant això, ara es manifesta un problema nou que s'haurà de resoldre i que les biblioteques ja havíem detectat fa anys i és l'increment desmesurat del preu de les subscripcions de les revistes científiques per part dels grans editors que actuen com a monopolis. Les universitats europees estan fent front a aquests augments amb l'amenaça de cancel·lacions massives si continuen amb aquestes polítiques de preus i sense afavorir l'accés obert. La UPC, sense dubte, també haurà de posicionar-se i actuar.

Dídac Martínez
Director del Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius. SBPA

EIX A: LA BIBLIOTECA OBERTA

1. ESPAIS

Les biblioteques han seguit treballant per adaptar els seus espais a les necessitats i les expectatives dels usuaris que venen presencialment a les biblioteques. Els espais bibliotecaris de la UPC ocupen un total de 21.540 m² i posen a l'abast dels usuaris 3.486 places de lectura.

A més, els usuaris tenen a la seva disposició 92 sales de treball en grup amb 574 places i 8 sales de formació amb una capacitat de 158 places.

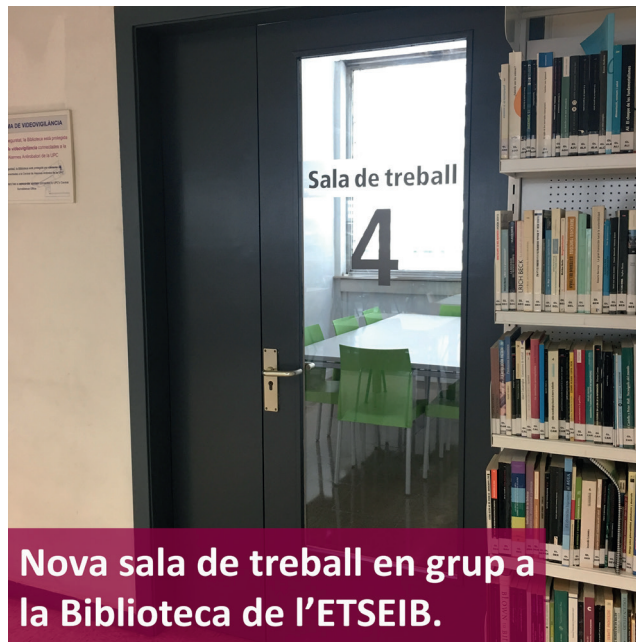

Durant l'any 2017 la reserva de les sales de treball ha estat un dels serveis més demandats pels estudiants. En total, s'han enregistrat 36.978 ocupacions de les sales de treball en grup.

La Biblioteca de Vilanova ha portat a terme un procés participatiu, basat en la metodologia del *Design thinking* per redissenyar el seus espais. La biblioteca vol ser una comunitat de *coworking*, un Ateneu de Campus, un laboratori de creació, un *hub* de coneixement, un espai que faciliti la transversalitat, la connexió i la trobada dins del Campus i també entre el Campus i la ciutat.

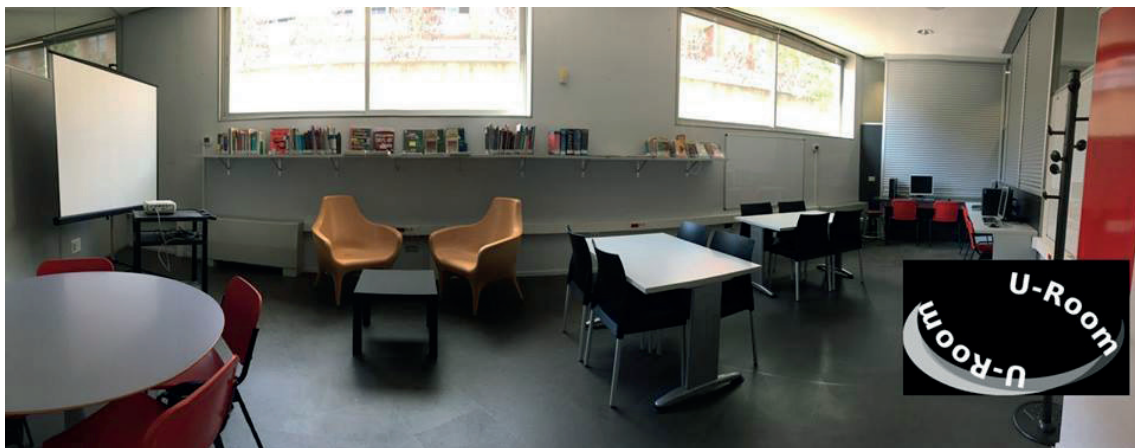

La Biblioteca de l'ETSEIB (Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona) ha reconvertit un antic despatx en una nova sala de treball en grup amb capacitat per a 6-8 persones.

Nova sala de treball en grup a la Biblioteca de l'ETSEIB.

La Biblioteca Rector Gabriel Ferraté (BRGF) disposa d'una nova sala de treball amb capacitat per a 17 persones a la planta 0. L'espai compta amb 4 pissarres, un canó i una pantalla de projecció.

La Biblioteca d'Edificació ha creat un nou espai anomenat *Coffee corner* amb unes condicions d'ús més flexibles que les sales de treball i on es pot gaudir d'una lectura informal, menjar o carregar el mòbil.

Energia solar fotovoltaica a la Biblioteca de l'ETSEIB

En el marc del Pla de sostenibilitat energètica **UPC Energia 2020** totes les biblioteques treballen per aconseguir contenir el consum energètic dels equipaments.

Una de les demandes recurrents entre els usuaris és disposar de més connexions elèctriques per poder treballar amb tauletes i portàtils. Així, la Biblioteca de l'ETSEIB s'ha dotat de connexions elèctriques a la zona de bucs d'estudi individual mitjançant energia solar fotovoltaica, gràcies a unes plaques solars instal·lades a la coberta de la biblioteca.

Això ha permès incrementar en 66, el nombre de punts de lectura amb connexió elèctrica, sense augmentar la despesa energètica de la Universitat. Aquest projecte ha estat objecte d'estudi d'un Treball de Fi de Grau.

Plaques solars a la coberta de la Biblioteca de l'ETSEIB per incrementar els punts de lectura amb connexió elèctrica sense augmentar la despesa energètica.

Biblioteca Oriol Bohigas. ETSAB

L'ETSAB (Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona) ha homenatjat la figura d'Oriol Bohigas, posant el seu nom a la biblioteca.

El 28 d'abril es va celebrar l'acte oficial presentat per Jordi Ros, director de l'Escola, amb la participació de Rafael Moneo, Pere Joan Ravetllat, Eduardo Mangada, Jordi Coca i amb la presència d'Oriol Bohigas, que ha fet donació de la seva biblioteca professional de 4.000 volums a la biblioteca.

L'Escola d'Arquitectura bateja la biblioteca Oriol Bohigas

Rafael Moneo i Jordi Coca glossen la figura de l'arquitecte en la donació del seu llegat bibliogràfic, 4.000 volums, a la UPC

ARA BARCELONA. Oriol Bohigas ha lliurat a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona el seu llegat bibliogràfic –34 volums d'articles i la biblioteca del despatx MBM–, que s'exposarà a la biblioteca que porta el seu nom. A la foto, Jordi Ros, director de l'ETSAB; Jordi Coca, escriptor; els arquitectes Rafael Moneo, P.J. Ravetllat, Beth Galí (parella de Bohigas) i la seva filla Maria Bohigas; a sota, al costat d'Oriol Bohigas, Eduardo Mangada.

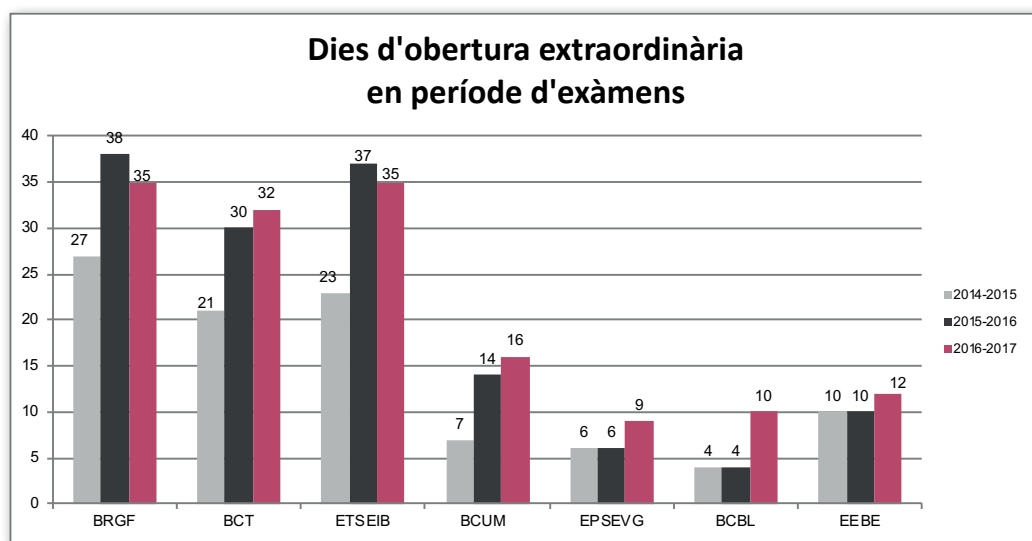
2. HORARIS, VISITANTS I OCUPACIÓ

Durant l'any 2017 el nombre d'usuaris que han visitat les biblioteques ha estat de 1.454.054. D'aquests, 82.379 hi han accedit en horaris d'obertura extraordinària els caps de setmana i festius durant el període d'exàmens.

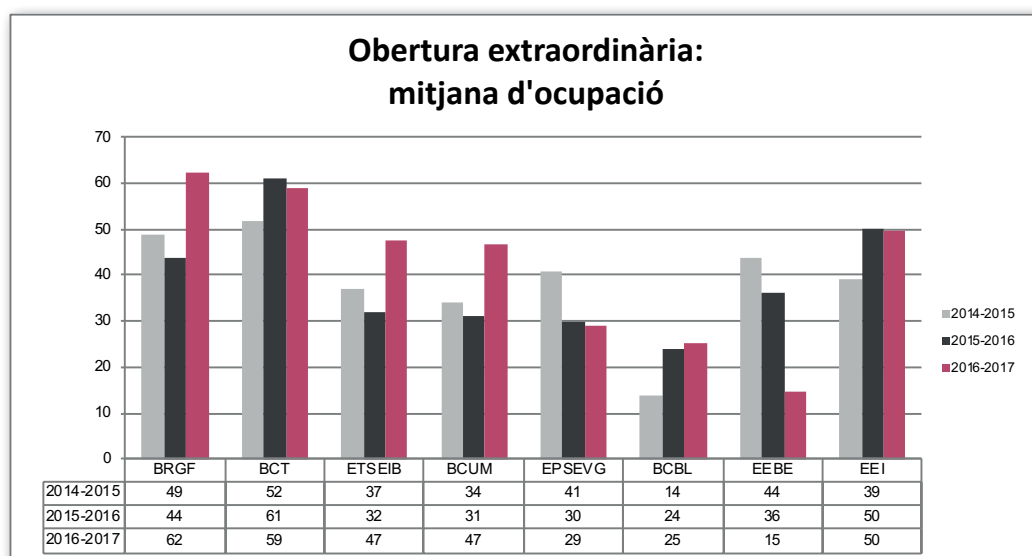
En total, les biblioteques han obert 2.921 dies i 31.321 hores. La mitjana de dies d'obertura anual ha estat de 224.

Fruit de la demanda dels estudiants, s'ha incrementat el nombre de dies d'obertura extraordinària en període d'exàmens. Les biblioteques obren només com a sales d'estudi; sense oferir serveis bibliotecaris.

Pel que fa a les dades d'ocupació, les dades són similars a les del curs anterior:

3. COL·LECCIONS

Catàleg de les biblioteques

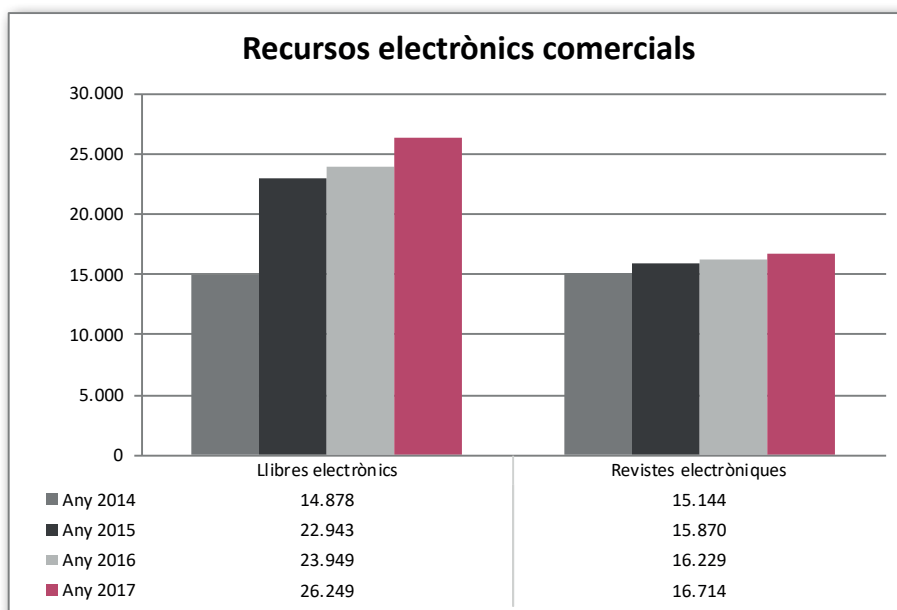
El Catàleg de les biblioteques de la UPC dona accés a més de 670.000 volums de documents físics, 19.500 col·leccions de revistes en paper i 82.000 documents en suport electrònic.

Durant l'any 2017 s'han fet 2.532.432 de consultes al Catàleg, que representa un augment del 34% respecte l'any anterior.

Pel que fa a les col·leccions en suport paper, s'han consultat més de 53.000 documents i més de 135.000 han sortit en préstec.

Aquest any 2017, una part molt important del pressupost destinat a les adquisicions bibliogràfiques s'ha destinat a incrementar les col·leccions d'especialització, un cop assegurada l'adquisició de la bibliografia bàsica de les titulacions de grau i postgrau de la Universitat.

Quant a les col·leccions de recerca, i mitjançant el Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC), la UPC ha subscrit 18.600 revistes electròniques i 25 bases de dades. A més, l'SBPA ha subscrit 382 títols de revistes i 18 bases de dades d'àmbit polític. D'aquestes, 7 revistes i 1 base de dades s'han adquirit en la modalitat de coparticipació amb 6 unitats docents.

Respecte als llibres electrònics, durant l'any 2017 s'ha donat accés a més de 27.889 llibres digitals, dels quals 780 són de producció pròpia, inclosos en diferents paquets comercials. Cal destacar la renovació de l'acord amb l'editorial Springer per accedir a 6.000 títols de les col·leccions d'enginyeria i energia, l'acord d'accés a 2.000 llibres multidisciplinaris de l'editorial Elsevier i l'adquisició en propietat de 3.350 títols accessibles a través de diferents plataformes.

Com en anys precedents, les biblioteques han continuat treballant en l'esporgada de les col·leccions i durant el 2017 s'han desafectat 7.680 volums de monografies i 90 col·leccions de publicacions seriades i s'han enviat al magatzem GEPA (Garantia d'Espai per la Preservació de l'Accés) 1.284 volums de monografies i 36 col·leccions de publicacions seriades.

Des de la inauguració del magatzem consorciat, les biblioteques de la UPC han pogut alliberar aproximadament 1.600 metres lineals de prestatgeries amb l'enviament de 30.924 volums de monografies i 1.808 col·leccions de revistes.

Accés als recursos de la Biblioteca digital: eBIB

Els recursos d'informació subscrits per la UPC es troben subjectes a les clàusules d'ús que marquen les llicències dels proveïdors o editors. En tots els casos, els permisos contemplen només usos privats sense ànim de lucre i amb finalitats d'estudi, de docència o de recerca dels usuaris autoritzats.

El servei eBIB, posat en marxa al 2016, permet accedir, des d'un ordinador o dispositiu situat dins o fora de la xarxa de la Universitat, als recursos d'informació electrònics contractats per les biblioteques.

Durant 2017 el servei d'accés a la Biblioteca Digital de la UPC ha estat utilitzat per 11.238 usuaris, que han establert 236.320 connexions als diferents paquets de recursos electrònics contractats.

RECURSOS ELECTRÒNICS	ACCESOS
ScienceDirect i e-Books. Elsevier	1.936.416
IEEE Xplore Digital Library	1.248.229
Scopus	921.033
Web of Science. ISI	613.972
Derwent innovation index	419.347
Compendex, Inspec, Paperchem	370.469
ProQuest: Revistes i bases de dades	286.212
Springer: Revistes, bases de dades i e-Books	281.212
Wiley Online Library, Wiley Online Library e-Books	200.883
American Chemical Society (ACS)	198.746
Ebrary	195.878
American Physical Society (APS)	192.681
JSTOR	120.966
Science	116.876
OSA Journals	105.805
Aranzadi (Westlaw Bibliotecas)	101.964
SABI	92.188

- ▶ **Fons antic de la biblioteca EPSEB** (Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona), amb 19 documents de la col·lecció d'apunts de Roberto Guerra Fontana.
- ▶ **Fons Antic d'Agricultura**, amb 196 títols del fons bibliogràfic històric de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, format per més de 10.000 llibres, revistes i material d'arxiu de finals dels segle XVIII fins a mitjan del segle XX.
- ▶ **Fons històric de Ciència i Enginyeria de la Biblioteca del Campus de Terrassa**, amb 191 documents que formen part de la col·lecció del fons antic de la Biblioteca del Campus de Terrassa, amb més de 2.000 documents especialitzats en Ciència i Tecnologia i editats amb anterioritat a l'any 1950. Una gran part d'aquest fons està especialitzat en l'Enginyeria tèxtil i paperera.

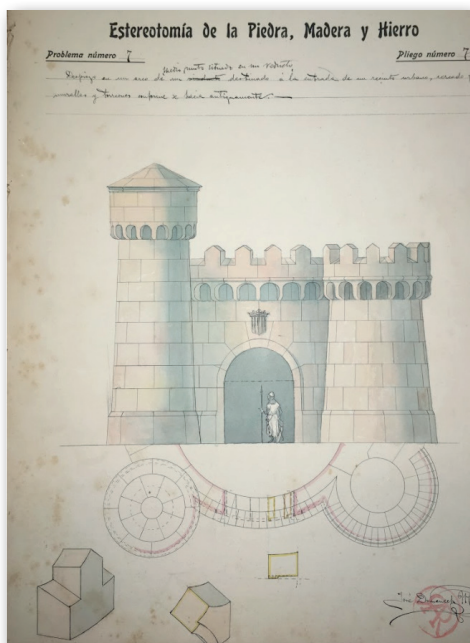
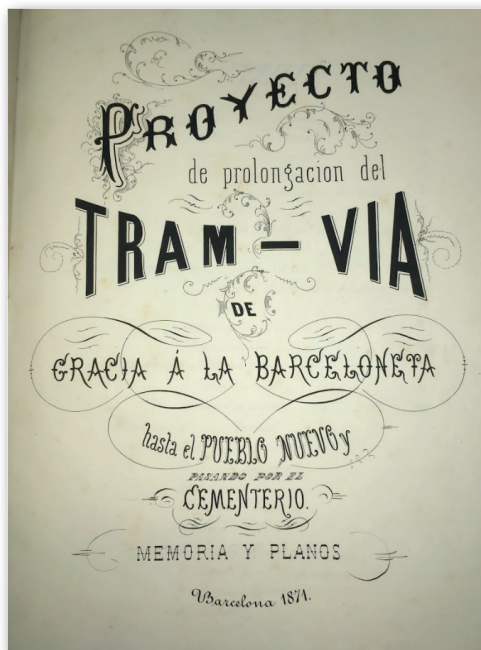
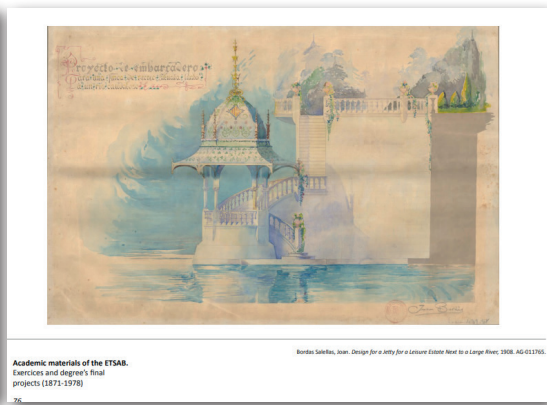
El mes de maig es va inaugurar l'Espai Coderch a la Biblioteca de l'ETSAV (Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès), coincidint amb la posada en explotació del **Fons Digital Coderch**. Aquest fons està format per la col·lecció de 9.000 documents que conformaven el seu estudi professional i substitueix l'antic Arxiu Coderch que durant anys va tenir la seu a l'Escola. Aquesta col·lecció va ser digitalitzada a partir d'un conveni de col·laboració entre la família i l'Escola amb l'objectiu de posar a l'abast de la comunitat científica i universitària el llegat d'un dels arquitectes catalans més importants del segle XX.

Pel que fa a la **Càtedra Gaudí** i l'**Arxiu Gràfic de l'ETSAB**, enguany s'han portat a terme importants accions:

- ▶ S'ha començat a treballar en el Projecte de l'Arxiu digital Gaudí, la primera fase del qual té per objectiu inventariar i identificar els fons.
- ▶ S'han inventariat 3.000 documents gràfics de la Càtedra Gaudí i de l'Arxiu Gràfic de l'ETSAB i s'han traslladat els fons més valuosos a l'Arxiu Gràfic per garantir la seva conservació.
- ▶ S'han digitalitzat 4.139 plaques fotogràfiques estereoscòpiques.

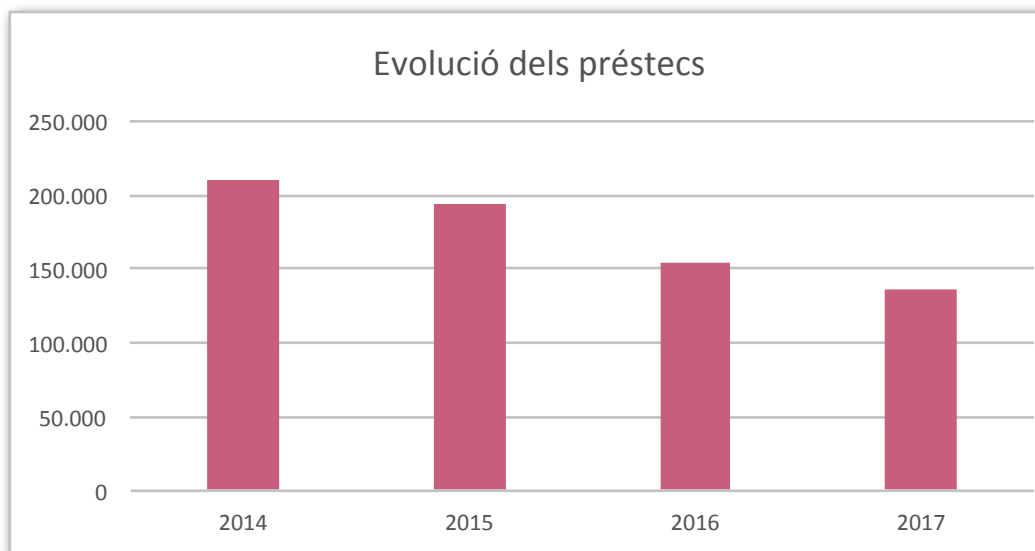
- ▶ S'han inventariat totes les peces de mobiliari i museu pertanyents a la Càtedra i tots els objectes procedents de l'antiga Escola d'Arquitectura.
- ▶ S'ha elaborat un catàleg amb una mostra dels fons d'arxiu gràfic, fotogràfic i d'objectes de museu, que ha servit per donar a conèixer la importància del conjunt patrimonial.

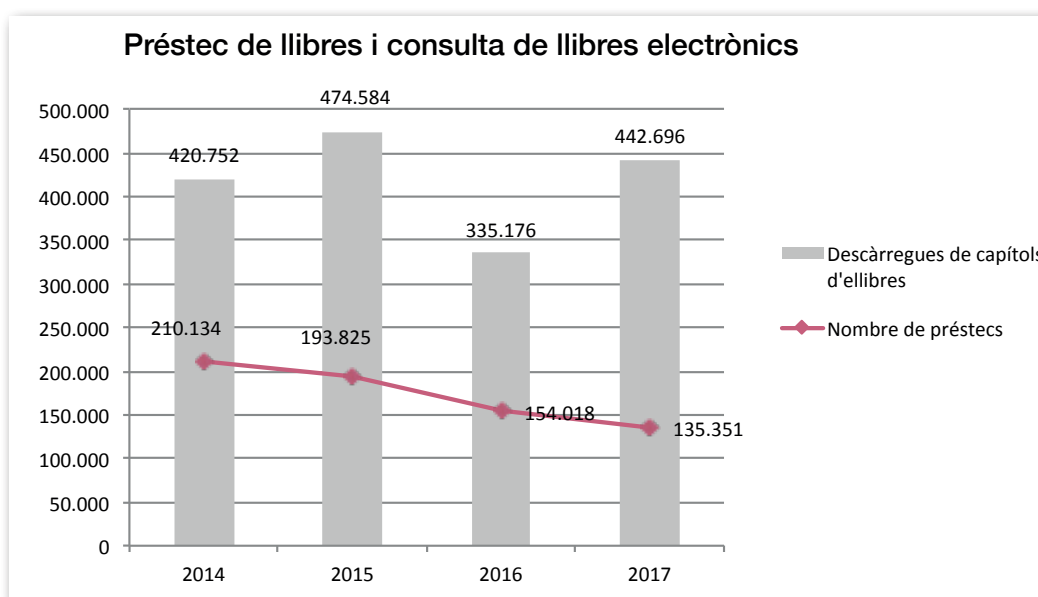
4. SERVEIS

Préstec i Servei d'Obtenció de Documents

Les biblioteques han fet 135.351 préstecs de documents, la qual cosa suposa una disminució del 12% respecte al 2017, tot i que cal tenir en compte que el nombre d'usuaris potencials també ha baixat.

Altres motius del descens dels préstecs cal situar-los en l'augment de la documentació en suport electrònic, l'increment notable de les consultes dels llibres digitals i a la contenció del pressupost destinat a adquisicions bibliogràfiques.

Durant l'any 2017, el Servei d'Obtenció de Documents (localització i l'obtenció de documents que no estan disponibles a les biblioteques UPC) ha tramitat 348 peticions demandades per usuaris de la UPC i que s'han obtingut de biblioteques nacionals o estrangeres. Per altra banda, la UPC ha subministrat un total de 445 documents sol·licitats per institucions externes.

Mitjançant el servei de Préstec Consorciat (PUC), el servei gratuït que permet als usuaris de les biblioteques del CSUC (UB, UAB, UPC, UPF, UdL, UdG, URV, UOC, URL, UVIC i BC) agafar documents en préstec de les altres biblioteques, al 2017 la UPC ha demanat prop de 4.500 documents i n'ha servit un total de 6.125 a usuaris de les altres biblioteques.

Per potenciar el servei, la Biblioteca de l'FME (Facultat de Matemàtiques i Estadística) ha elaborat una [infografia](#) de suport.

Préstec d'ordinadors portàtils i altres equipaments

El Servei de préstec d'ordinadors portàtils ha continuat sent un dels més utilitzats pels usuaris. Actualment es disposa de 171 ordinadors i durant el 2017 s'han realitzat un total de 47.222 préstecs.

Pel que fa a d'altres equipaments tecnològics, durant aquest any s'han fet 42.557 préstecs de dispositius USB, lectors de llibres electrònics, calculadores, etc.

Des de les biblioteques s'ha seguit apostant pel préstec d'equipaments tecnològics relacionats amb la cultura *maker*. En aquest sentit, i atès l'èxit que han tingut els Arduino Starter Kit, s'han comprat nous materials com: Arduino Advanced Kit, Arduino UNO, Arduino Bluetooth Shield, Arduino Wifi Shield, Octopus Brick Kit, Raspberry Pi 3 i protoboards.

Sessions d'acollida als nous estudiants

Durant els mesos de setembre i octubre totes les biblioteques han realitzat les anomenades **sessions d'acollida** als nous estudiants. En total s'han realitzat 126 sessions a les quals hi han assistit 3.760 estudiants.

Per fer les sessions més atractives s'han utilitzat tècniques de gamificació, és a dir, la incorporació de jocs i activitats lúdiques per facilitar l'aprenentatge amb eines com [Kahoot](#), que permet crear simples *quiz* de preguntes i respostes en xarxa.

Per complementar les sessions d'acollida, diverses biblioteques han posat en marxa campanyes per difondre els serveis i les col·leccions als nous estudiants que s'incorporen a la Universitat. Destaca la campanya de la Biblioteca de l'FME amb el nom **Ets nou a la UPC? Coneix les biblioteques** difosa mitjançant els canals de comunicació habituals.

EIX B: LA RECERCA EN XARXA

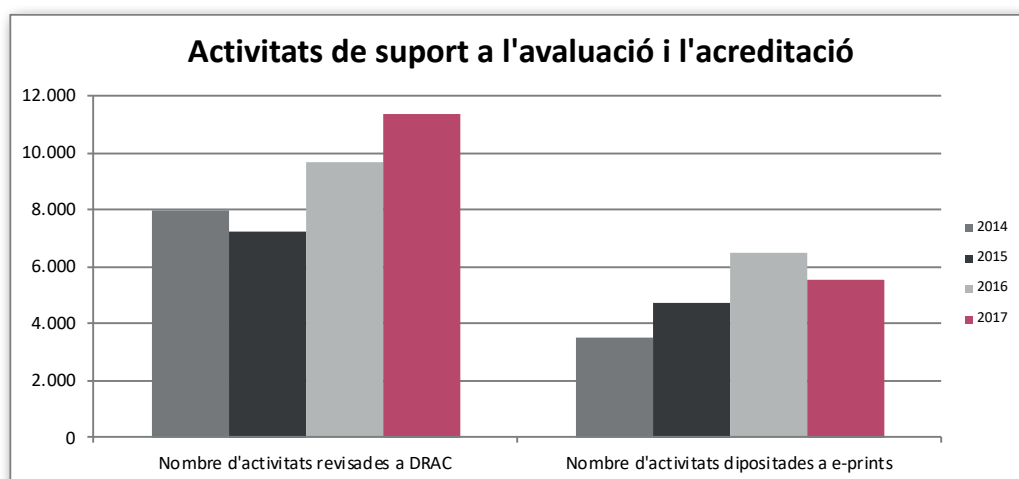
1. SERVEIS DE SUPORT A LA RECERCA

Support a l'avaluació i acreditació: DRAC

En relació a la producció científica de la UPC, el personal de les biblioteques ha revisat i ampliat les metadades d'un total de 11.353 activitats a l'aplicació DRAC (Descriptor de la Recerca i l'Activitat Acadèmica de la UPC) i ha introduït el text complet de 5.502 publicacions al repositori E-prints.

Per primera vegada, s'ha donat suport al Programa de Càtedres UPC revisant la producció científica dels 89 professors candidats.

A més, la Biblioteca Rector Gabriel Ferraté ha revisat els currículums de 8 investigadors del Campus Nord per tal que la informació estigui actualitzada i completa al portal FUTUR i també 930 publicacions retrospectives de la Facultat d'Informàtica de Barcelona i del Departament de Teoria del Senyal i Comunicacions.

Servei d'assessorament en Propietat intel·lectual

Durant el 2017 l'activitat del [Servei de Propietat intel·lectual](#) (SEPI) s'ha centrat en la resolució de consultes, la tramitació d'identificadors bibliogràfics de les obres editades per la UPC, la impartició de sessions de formació i l'elaboració de productes informatius.

Pel que fa a les consultes rebudes, els dubtes més recurrents relacionats amb l'activitat docent, la publicació acadèmica i la propietat industrial tracten els aspectes següents:

- ▶ Usos permesos per la Llei de Propietat: il·lustracions creades per tercers a cursos oberts massius en línia (MOOCs).
- ▶ Comunicació pública d'obres a Atenea i/o a xarxes socials com ResearchGate.
- ▶ Titularitat dels drets d'explotació dels treballs acadèmics finals.

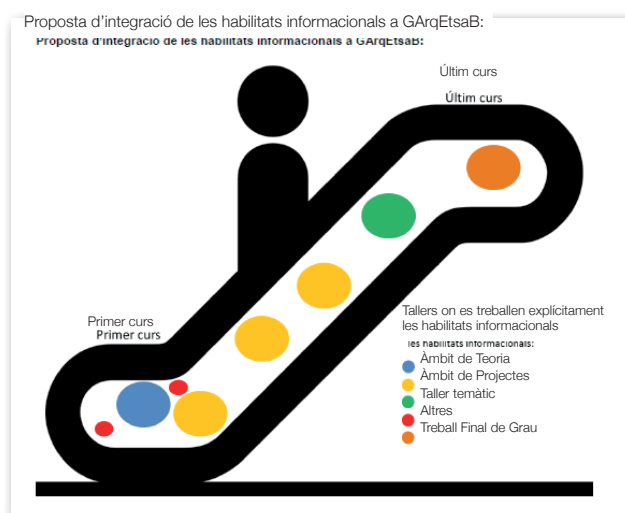
- ▶ Possibles conseqüències derivades de la publicació de llibres resultants de tesis doctorals o dels TFG, per part d'editorials conegudes com “depredadores.”
- ▶ Permisos atorgats amb les llicències Creative Commons.
- ▶ Protecció de treballs acadèmics realitzats en el marc de convenis amb empreses.
- ▶ Titularitat dels treballs acadèmics finals (TFG, PFM, etc.).

Sessions de formació

L'any 2017 les biblioteques de la UPC han impartit, en tots els campus de la UPC, un total de 273 sessions de formació en habilitats informacionals, corresponents a més de 518 hores de docència i amb un total de 5.016 assistents (estudiants de grau i postgrau i PDI).

La biblioteca de l'ETSAB ha organitzat una sessió de treball amb estudiants i professors per conèixer millor les seves necessitats d'informació i ha presentat a la direcció de l'Escola una proposta d'itinerari d'activitats formatives en habilitats informacionals.

Gestor de referències Mendeley

Des de finals de 2013 les biblioteques de les institucions membres del CSUC comparteixen el [Gestor de Referències Mendeley](#) que té funcionalitats de gestor bibliogràfic i de xarxa social acadèmica.

Actualment, utilitzen Mendeley 5.379 usuaris de la UPC, un 24% més que l'any anterior, dels quals 3.046 són membres de la Mendeley Institutional Edition.

Suport a l'avaluació i l'acreditació: IBRA

El servei [IBRA](#), el facilitador d'Indicadors Bibliomètrics de Revistes d'Arquitectura, ofereix informació per a l'avaluació i acreditació de l'activitat científica en l'àmbit de l'arquitectura.

L'IBRA fa possible que la valoració de les revistes d'arquitectura s'equipari a la valoració que es fa en altres àmbits de coneixement que ja compten amb sistemes reconeguts d'indicadors sobre la qualitat de les publicacions. També és una eina d'orientació per conèixer en quines revistes publicar en aquest àmbit temàtic.

Durant el 2017, s'ha publicat una nova actualització de la llista de revistes que compleixen els indicadors de qualitat IBRA i s'ha planificat el pla de comunicació del projecte que s'executarà durant el 2018.

Estudis bibliomètrics de les biblioteques

Durant l'any 2017 les biblioteques han elaborat els estudis bibliomètrics següents:

- ▶ Universitat Politècnica de Catalunya. Biblioteca Rector Gabriel Ferraté; Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicacions de Barcelona. *Estudi comparatiu de la publicació científica de la UPC i l'ETSETB vs. altres universitats (2006-2016)*. 2017. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/112398> [Consulta: 10 abril 2018]
- ▶ Universitat Politècnica de Catalunya. Biblioteca Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona. *RESEURB 2016: institucions acadèmiques i publicació en revistes d'urbanisme: estudi a nivell espanyol i internacional*. 2017. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/110089> [Consulta: 10 abril 2018]
- ▶ Universitat Politècnica de Catalunya. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona. Biblioteca. *Articles publicats per investigadors de l'ETSEIB. Producció científica a FUTUR 2016*. 2017. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/109690> [Consulta: 10 abril 2018]
- ▶ Universitat Politècnica de Catalunya. Biblioteca del Campus del Baix Llobregat. *Informe bibliomètric bimestral Campus Baix Llobregat. Base de dades Scopus. Març-abril 2017*. 2017. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/103796> [Consulta: 10 abril 2018].
- ▶ Universitat Politècnica de Catalunya. Biblioteca del Campus del Baix Llobregat. *Informe bibliomètric bimestral Campus Baix Llobregat. Base de dades Scopus. Maig-juny 2017*. 2017. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/105991> [Consulta: 10 abril 2018].
- ▶ Universitat Politècnica de Catalunya. Biblioteca del Campus del Baix Llobregat. *Informe bibliomètric bimestral Campus Baix Llobregat. Base de dades Scopus. Setembre-octubre 2017*. 2017. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/109341> [Consulta: 10 abril 2018].

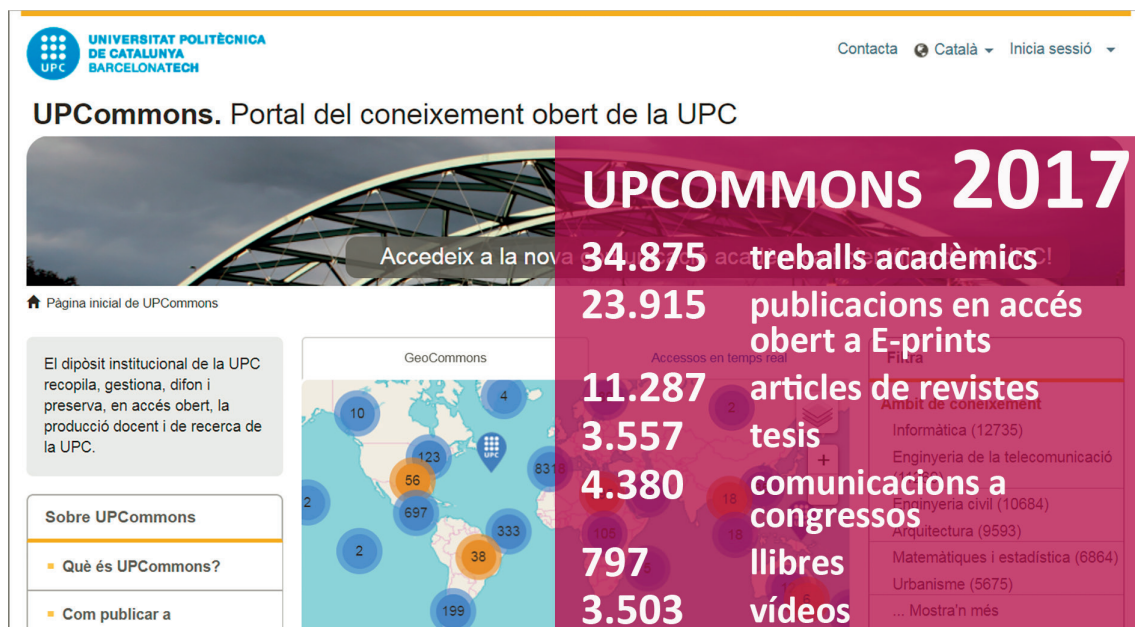
- Universitat Politècnica de Catalunya. Biblioteca del Campus de Manresa. *Observatori de la recerca a la Catalunya Central 2012-2016*. 2017. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/106167>>. [Consulta: 10 d'abril 2018].
- Universitat Politècnica de Catalunya. Biblioteca del Campus de Terrassa. *Articles indexats publicats per investigadors del Campus de Terrassa: 2016*. 2017. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/108018>>. [Consulta: 10 abril 2018].
- Universitat Politècnica de Catalunya. Biblioteca Rector Gabriel Ferraté. *Accessibilitat en obert dels articles UPC publicats al 2016: anàlisi dels 25 articles més citats*. 2017. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/108656>>. [Consulta: 10 abril 2018].

2. PRODUCCIÓ CIENTÍFICA

Treballar per maximitzar la visualització de la producció científica de la UPC és un dels eixos de l'activitat de suport a la recerca que es porta a terme des de les biblioteques.

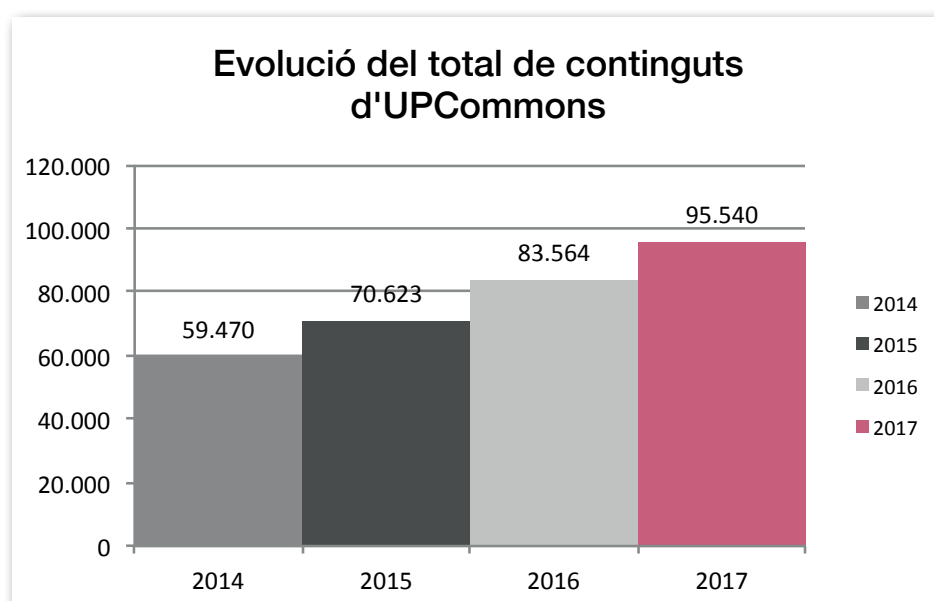
UPCommons, el dipòsit institucional de la UPC

Pel que fa a la documentació científica generada per la pròpia Universitat, durant el 2017, [UPCommons](#), el dipòsit institucional de la UPC, ha continuat augmentant els seus continguts i actualment disposa ja de més de 95.000 documents, dels quals més de 74.000 es troben disponibles en accés obert.

Cal destacar, en aquest sentit, la posada en funcionament d'una [nova comunitat](#) especialitzada en l'allotjament de les dades que utilitzen o generen el PDI en els seus treballs de recerca, l'accés a les quals esdevé cada cop més important.

	total	open	embargament
llibres	797	231	0
eprints	37.138	23.915	842
vídeos	3.503	3.498	
tesis	3.557	3.549	4
treballs acadèmics	34.875	25.278	229
congressos	4.380	4.371	
revistes	11.287	11.271	
research data	3	3	
fons antic	1.418	1.418	
	96.958	73.534	1.075

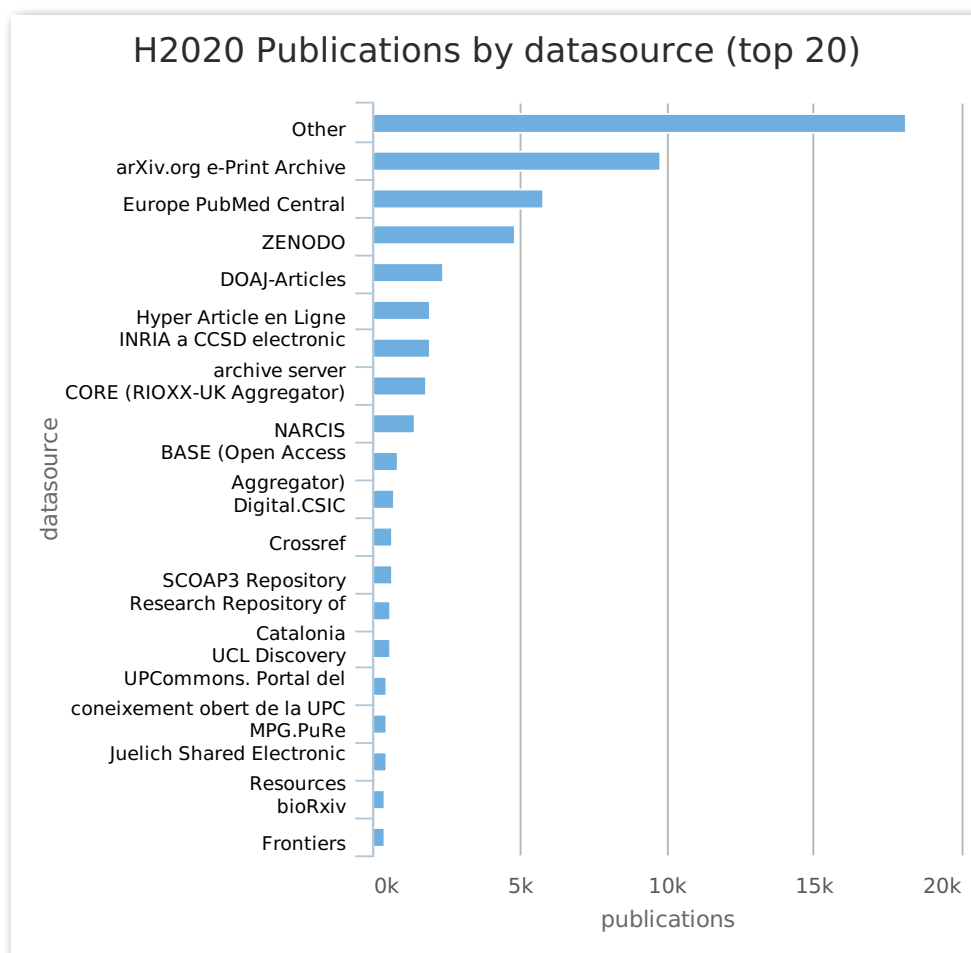
Com a infraestructura que preserva i dona visibilitat a la producció acadèmica de la UPC, UPCommons ha tingut els darrers anys un important increment quant a nombre de consultes. Aquest fort increment es deu principalment a l'esforç que s'ha fet per incorporar-ne els continguts als principals cercadors acadèmics del món, com pot ser [Google Scholar](#), que indexa ja més de 63.000 documents dipositats a UPCommons.

Al 2017 UPCommons ha tingut 5.102.593 visites i 10.221.795 descàrregues de documents.

UPCommons es troba també present a altres infraestructures de suport a la recerca, com ara el projecte [OpenAire](#), promogut en el marc del programa Horitzó 2020.

Una de les funcions del projecte OpenAire és recollir les publicacions resultants de projectes finançats per la Comissió Europea, amb l'objectiu d'augmentar la visibilitat internacional de la recerca, així com la de monitoritzar el grau de compliment de les polítiques d'accés obert establertes per la Comissió Europea.

El portal europeu OpenAire situa el dipòsit institucional UPCommons entre els 20 primers proveïdors de publicacions resultants de projectes integrats en el programa marc europeu de recerca Horizon 2020 (H2020), previst per al període 2014-2020.

L'any 2016, la Red de Bibliotecas Universitarias Españolas (REBIUN) va iniciar un [projecte d'avaluació dels repositoris institucionals de les universitats espanyoles](#). L'avaluació es basa en una selecció de 25 criteris de qualitat de la [Guía para la evaluación de de repositorios institucionales de investigación](#). UPCommons ha estat avaluat durant l'any 2017, complint 24 dels 25 criteris considerats, fet que el posiciona de nou entre els principals repositoris institucionals d'Espanya.

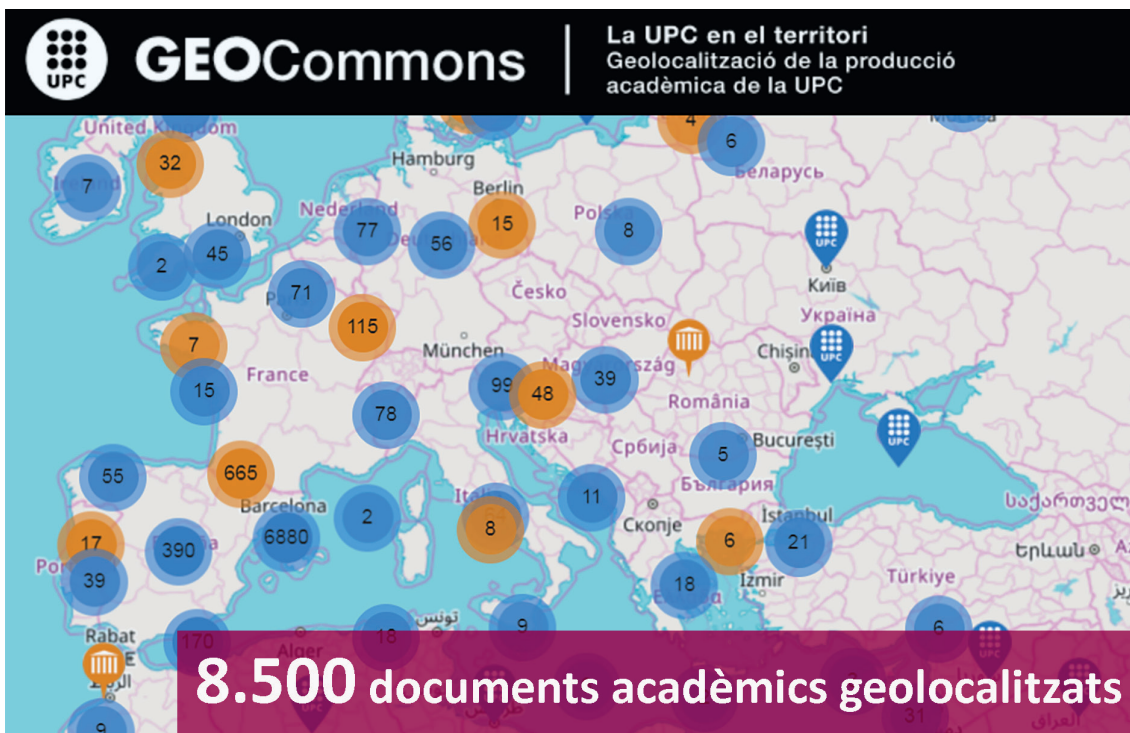
GEOCommons. La UPC en el territori. Geolocalització de la producció acadèmica de la UPC

Des de [GEOCommons](#) es poden visualitzar, en un mapa del món, tots els documents acadèmics (PFG, tesis, articles, concursos d'arquitectura...) que es troben al dipòsit institucional UPCommons i que tenen alguna referència al territori, ja sigui pel seu contingut com per la seva autoria, coautoria o col·laboració amb altres universitats o entitats.

Per tant, a GEOCommons es poden localitzar en el territori els projectes UPC que s'han fet per, després, anar directament a consultar el treball en text complet.

Actualment hi ha més de 8.500 documents acadèmics geolocalitzats i més de 1.000 entitats col·laboradores.

Amb aquest projecte, les biblioteques de la UPC contribueixen a incrementar la visualització de la UPC a Catalunya i al món i a afegir valor a la Universitat.

GEOCommons ha rebut una menció especial en la sisena edició del Premi a la Qualitat de la Gestió Universitària convocat pel Consell Social de la Universitat, que té la finalitat de reconèixer activitats i projectes de millora de la gestió presentats pel personal d'administració i serveis de la UPC. Projecte presentat: <http://hdl.handle.net/2117/113533>

FUTUR: portal de la producció científica dels investigadors de la UPC

L'any 2014 l'SBPA va posar en marxa **FUTUR**, el portal de la producció científica dels investigadors de la UPC i, des d'aleshores, la consulta i ús de la informació del portal augmenta any rere any.

FUTUR és l'aparador de la innovació i la recerca desenvolupada a la Universitat i ofereix, d'una banda, la informació curricular dels investigadors en actiu a la UPC (professors, investigadors, personal de suport a la recerca, investigadors en formació), professors emèrits i PDI jubilat que s'acull al Programa UPC Sènior i, de l'altra, dona accés a la producció científico-tècnica introduïda a DRAC, el Descripteur de la Recerca Acadèmica i avaluada (punts d'activitat de recerca PAR).

Des de la posada en marxa de FUTUR, el portal acumula un total de 2.075.117 pàgines consultades des d'arreu del món, amb una mitjana de 1,20 minuts per visita.

Les principals actuacions de millora del portal FUTUR implementades al 2017 han estat les següents:

FUTUR. Portal de la Producció Científica dels Investigadors de la UPC

- ▶ A la pàgina principal s'han inclòs els mapes del coneixement UPC que permeten navegar gràficament pels grups de recerca catalogats dins de cada àmbit temàtic i pels investigadors vinculats a cada grup de recerca.
- ▶ A l'apartat **Identifica't** s'ha inclòs l'opció de poder fer cerques per paraules clau a investigadors o grups de recerca.
- ▶ A la pàgina personal de cada investigador es mostra gràficament la seva xarxa de col·laboració amb altres investigadors. La col·laboració s'estableix a partir de les co-autories de les publicacions i de les col·laboracions en patents, projectes i *spin-offs* del portal.
- ▶ La consulta del text complet de les tesis doctorals de FUTUR es fa des d'aquest any mitjançant UCommons, el repositori institucional de la UPC, contribuint així a mantenir el posicionament de la UPC en els rànquings web d'universitats.
- ▶ Als investigadors que són coordinadors de programes de Doctorat se'ls mostra aquesta informació en la seva pàgina, a l'apartat **Dades personals**.
- ▶ També des d'aquest any, FUTUR mostra les *spin-offs* participades per la UPC. Aquestes es visualitzen en un nou apartat a la capçalera i també com a tipus d'activitat a les pàgines dels investigadors, dels grups de recerca i de les unitats corresponents.
- ▶ Per facilitar la disseminació de la recerca generada en el marc dels projectes competitius, en les pàgines dels projectes es mostra la producció científica generada en el marc d'aquests (articles, participacions a congressos, etc.).

Portal de la Recerca de les Universitats de Catalunya

Al setembre de 2016 es va posar en marxa el [Portal de la Recerca de les Universitats de Catalunya](#) que té per finalitat visualitzar i difondre l'activitat investigadora que es duu a terme a Catalunya quant a investigadors, publicacions, tesis, grups i projectes de recerca.

Pel que fa a la UPC, el portal informa de l'activitat de recerca de 1.546 investigadors i 218 grups de recerca, amb 97.996 publicacions, 4.791 tesis i 9.730 projectes de recerca.

Dades de recerca

En relació al suport a la gestió de dades de recerca de la Universitat, les biblioteques ofereixen assessorament a investigadors en matèria de gestió de dades, des de l'elaboració d'un Pla de Gestió de Dades fins a la publicació en un repositori en obert.

Durant aquest any, les biblioteques han atès un total de 22 consultes relacionades amb les dades de recerca i han impartit 34 sessions de formació on s'ha tractat aquest tema. També s'ha elaborat una [infografia](#) de bones pràctiques en relació a la gestió de dades de recerca.

D'altra banda, s'han creat 11 plans de gestió de dades amb l'eina [DMP](#), desenvolupada per les universitats catalanes en el marc del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC).

A UPCommons, s'ha posat a disposició dels investigadors de la Universitat la comunitat [Research Data](#) on poden fer públiques les dades de recerca vinculades a una publicació o a un projecte de recerca (H2020, etc.) i s'han publicats els 3 primers **datasets**.

Suport a l'accés obert de la informació científica

Seguint amb l'acció iniciada l'any anterior, s'ha fet el seguiment de l'accés obert a la UPC per conèixer el nombre d'articles científics que els investigadors publiquen en obert (percentatge d'articles en accés obert publicats l'any 2016 i introduïts a DRAC). Per al 2016 el percentatge ha estat del 77%.

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA BARCELONATECH

Contacta Català Inicia sessió

UPCommons. Portal del coneixement obert de la UPC

39767 E-prints UPC

Pàgina inicial de UPCommons / E-prints

E-prints

E-prints UPC cobreix dues finalitats: per una banda és el dipòsit institucional de la UPC que recull els articles de revista, les comunicacions de congrés...

El 77% del total d'articles publicats l'any 2016 pels investigadors de la Universitat i introduïts a DRAC es troben disponibles en accés obert.

Cerca Explora

Les biblioteques han realitzat diverses campanyes de difusió, com la [infografia 10 raons per publicar a UPCommons](#) on es mostren els beneficis de publicar en obert, o la campanya *Last call for... visibility!* de la biblioteca de l'EEBE, que ha consistit en la presència d'un estand de la biblioteca en els edificis del Campus per tal d'apropar-se més als investigadors i oferir-los assessorament en tot allò relacionat amb els seus perfils d'investigadors.

Per 9è any consecutiu, l'SBPA s'ha afegit a la iniciativa internacional de l'*Open Access Week* amb la [programació d'un seguit d'activitats](#) i la difusió d'iniciatives que tenen com a objectiu comú la voluntat de conscienciar la comunitat científica dels avantatges de la publicació en accés obert.

Activitats de la Setmana accés obert:

- ▶ L'elaboració d'un micro-MOOC a Twitter amb conceptes i nocions bàsiques sobre [#accésobert](#) dissenyat en col·laboració amb altres universitats catalanes.
- ▶ La conferència *Perspectiva europea en l'accés obert: Open Data* organitzada per la Biblioteca del Campus Universitari de Manresa.
- ▶ La conferència [Open access i la divulgació de la recerca en les xarxes socials](#) a càrrec del periodista científic Javi Polinario i organitzada per la Biblioteca del Campus de Vilanova.
- ▶ El taller *Publicar en obert en revistes de l'editorial Multidisciplinary Digital Publishing Institute (MDPI)* a la Biblioteca del Campus de Terrassa.
- ▶ L'elaboració, per part de la BRGF, de diferents estudis bibliomètrics destacant els [Articles UPC més citats publicats al 2016 en accés obert](#) i els [treballs acadèmics d'UPCommons més consultats](#).

Suport als projectes europeus H2020

Bibliotecaris de la BRGF, l'ETSEIB, la BCT, l'EEBE, la BCBL, la BCUM i l'EPSEVG han realitzat tasques de suport a projectes europeus participant en 20 nous projectes H2020 o del Consell Europeu de Recerca (ERC) iniciats al 2017.

La participació dels bibliotecaris consisteix en informar als investigadors beneficiaris de com complir amb el requisit de publicar en accés obert, com gestionar les dades de recerca i com disseminar els resultats dels projectes. Aquest suport s'inicia majoritàriament assistint a les reunions inicials de projectes que organitza l'Oficina de Projectes Europeus de la Universitat.

En aquest línia, la Biblioteca del Campus del Besòs ha col·laborat en el projecte europeu APACHE (Atmospheric Pressure pLAsma meets biomaterials for bone Cancer Healing) de l'ERC (European Research Council). En concret, la biblioteca ha donat suport en l'apartat **Publications i Dissemination** del projecte i ha vetllat perquè totes les publicacions relacionades amb APACHE es trobin visibles i en accés obert a l'apartat de projectes d'UPCommons. També ha donat impuls a la fase de *dissemination* des de les xarxes socials i analitzant les *altmetrics* dels documents relacionats amb el projecte.

EIX C: LA BIBLIOTECA AL MÒBIL

1. BIBLIOTÈCNICA

Durant l'any 2017 el portal Bibliotècnica, la biblioteca digital de la UPC, ha tingut un total de 1.661.232 visites.

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA BARCELONATECH

Bibliotècnica. La biblioteca digital de la UPC

Reserva una sala i vine a treballar en grup amb els teus companys

BIBLIOTÈCNICA 2017

Novetats

379.650 sessions
163.520 usuaris
779.000 visites

OpenAIRE

Cercar...

Bibliotècnica

Cercar

Pel que fa a les pàgines més visitades, a més de la pàgina d'inici, destaquen la pàgina d'eBIB (accés als recursos electrònics subscrits per la Universitat), la reserva de sales de treball en grup o la pàgina de la Biblioteca Rector Gabriel Ferraté, entre d'altres.

En relació a la versió mòbil de Bibliotècnica, també continuen augmentant els accessos. En concret, durant el 2017, ha tingut 274.072 visites, amb 73.563 sessions i 25.720 usuaris. Pel que fa a les pàgines més visitades es troben els horaris, la reserva de sales de treball en grup i el catàleg.

Durant aquest any s'ha creat un grup de treball que ha començat a planificar la nova versió del portal que estarà disponible al 2018.

2. INFRAESTRUCTURES TIC DE LES BIBLIOTEQUES

Equipament informàtic i actualitzacions dels servidors

Cofinançat amb el Pla TIC de la UPC corresponent al 2016, durant el 2017, s'han actualitzat el 17% del ordinadors de gestió del Servei.

També s'ha cofinançat amb les corresponents UTG, la renovació dels *switch* de xarxa a les biblioteques dels Campus de Castelldefels i Terrassa.

S'han renovat 21 portàtils a la Biblioteca del Campus Nord, 14 a la del Campus del Besòs, 6 a la del Campus de Vilanova, 3 a la Biblioteca de l'FME i 1 al Campus de Terrassa, també amb la modalitat de cofinançament.

També es disposa de dos nous ordinadors portàtils que tenen instal·lat el programari DiTres, un paquet d'ajuda que funciona com a eina d'Aprenentatge multisensorial per a usuaris amb dislèxia. La idea principal dels programes és fer que l'ordinador llegeixi tots els textos mitjançant la incorporació d'una veu sintètica. Aquests ordinadors han estat finançats en el marc del projecte **Atenció a la diversitat** de la Universitat.

EIX D: LA QUALITAT DEL SERVEI

1. PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

En el marc del programa estratègic [ENGINY20](#), el 6è Pla estratègic de les biblioteques de la UPC per al període 2016-2020, s'han establert els objectius anuals de la Direcció de l'SBPA i també els objectius de cadascuna de les biblioteques.

Tota la informació sobre els objectius i el seu grau d'assoliment es troba disponible a [Bibliotècnica](#).

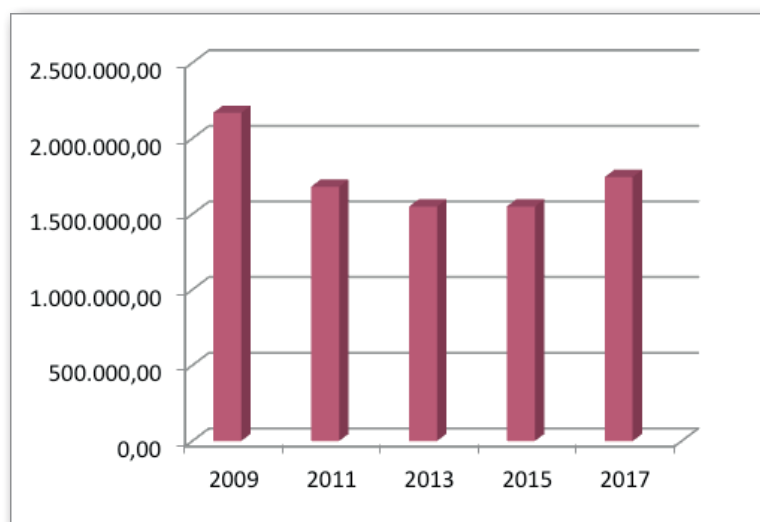
2. PRESSUPOST I RECURSOS

El pressupost corresponent al 2017 assignat a l'SBPA ha estat de 1.755.200 €.

D'aquest pressupost s'han destinat 563.513 € a la compra de fons bibliogràfic i digital i dels quals, un 30%, ha estat per a l'adquisició de llibres i un 70% per a la renovació de les subscripcions de revistes i bases de dades.

Per altra banda, s'han destinat 971.095 € a la compra consorciada de fons bibliogràfic i digital dels quals, un 95%, s'ha dedicat a la compra de llibres electrònics, revistes i bases de dades electròniques i un 5% al manteniment dels programaris i al GEPA.

Finalment, 125.915 € s'han destinat a despeses corrents pel funcionament de les biblioteques.

3. ORGANITZACIÓ

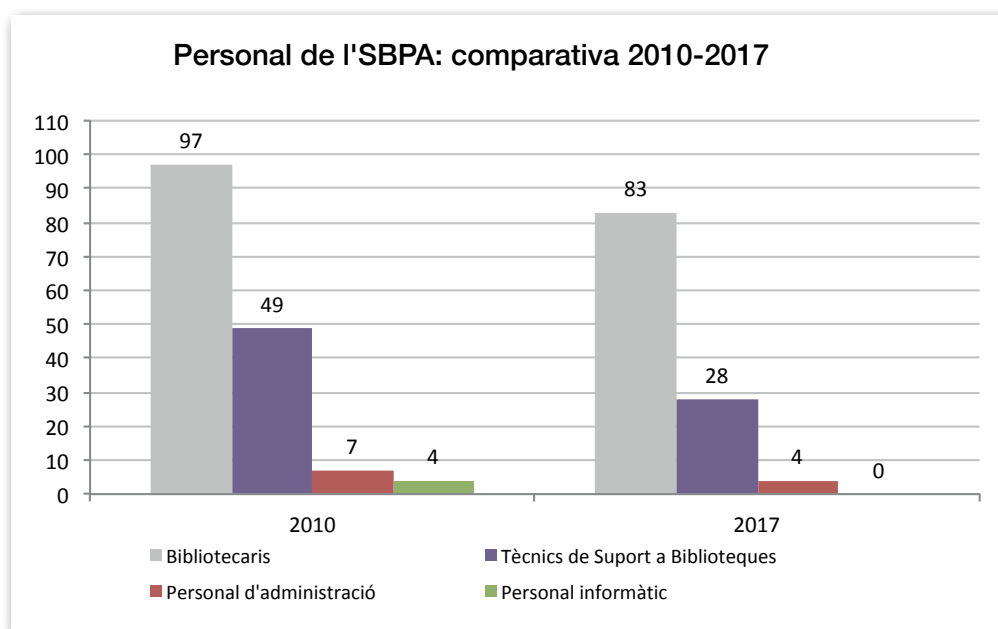
Persones a l'SBPA

L'SBPA està integrat per la Direcció i els Serveis Generals de Biblioteques, les biblioteques, Iniciativa Digital Politècnica i l'Oficina de Documentació i Arxiu. Actualment, formen part de l'SBPA un total de 115 persones.

Formació del personal de l'SBPA

Durant l'any 2017 232 persones del Servei han participat en 71 accions formatives, que han suposat un total de 2.832 hores de formació rebudes.

En el marc del Pla de Formació de la UPC que recull la realització d'estades professionals a l'estranger, diverses persones han realitzat una estada formativa a una altra universitat europea dins del Programa Erasmus+.

1a Jornada d'estiu de l'SBPA: *Laboratori d'idees de l'SBPA*

Emmarcada en el Pla de millora de la comunicació del Servei, el dia 11 de juliol es va realitzar la primera Jornada d'estiu de l'SBPA (Laboratori d'idees de l'SBPA) amb la participació d'un total de 44 persones.

L'objectiu de la trobada, que es va realitzar a la biblioteca del Campus del Besòs, va ser reflexionar, compartir idees, bones pràctiques, promoure la transversalitat (objectius compartits) i aliances fora de l'SBPA i emprendre projectes concrets utilitzant la metodologia del *Design thinking*.

El treball fruit dels projectes sorgits de la Jornada d'estiu 2017 del personal de l'SBPA té com a objectiu crear el Laboratori d'idees SBPA que potencii la participació, el treball col·laboratiu i transversal i d'on surtin propostes innovadores per a tenir en compte i ser valorades segons recursos disponibles, objectius, oportunitats, etc.

1a Jornada d'estiu de l'SBPA

Publicacions de l'SBPA

- ▶ Máñez Sánchez, F. [et al.]. *GEOCommons : geolocalización de la producción académica de la UPC*. A: ECA 2017. Ecosistemas del Conocimiento Abierto. ECA 2017. Ecosistemas del Conocimiento Abierto. Salamanca: 2017.
- ▶ Prieto Jiménez, Antonio Juan. *Enriquecimiento de registros mediante la API de OpenAire. Presentació en format Pecha Kucha a Ecosistemas del Conocimiento Abierto* (ECA 2017) celebrat a Salamanca els dies 25, 26 i 27 d'octubre del 2017.
- ▶ Martínez, D., 2017a. *Bib@prop: les biblioteques a la butxaca del ciutadà*. A: **Núvol** [en línia]. 26 de març de 2017.
- ▶ Martínez, D., 2017. La brecha digital es la imagen de la brecha social: el nivel económico de las personas determina el acceso tecnológico de los ciudadanos de Barcelona. A: **Anuario ThinkEPI** . No. 1, p. 217-218.
- ▶ Martínez, D., 2017d. *Hacia una universidad líquida: homenaje a Zygmunt Bauman* [apunt de blog]. A: **Universidad** [en línia]. 12 enero. 2017.
- ▶ Martínez, D., 2017g. *Si no tienes trabajo, ¡créatelo!* [apunt de blog]. A: **Universidad** [en línia]. 25 abr. 2017.
- ▶ Martínez, D., 2017d. *¿Qué es el Student Engagement? El reto de poner al estudiante en el centro del sistema* [apunt de blog]. A: **Universidad** [en línia]. 10 oct. 2017.
- ▶ Prats Prat, Jordi; Rovira, Anna. *Integrating libraries and university presses: strategies for promoting open access at Universitat Politècnica de Catalunya*. **Fiesole Collection Development Retreats**. L'Ille 2017.

4. COOPERACIÓ EXTERNA

Grups de treball del CSUC

El Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius forma part del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC) i com a membre actiu, participa, en col·laboració amb les altres universitats, en diferents projectes i grups:

- ▶ Portal de la Recerca de les Universitats de Catalunya (PRC)
- ▶ Àrea de Ciència Oberta. Formada per dues Comissions: Interlocutors de Repositoris i Interlocutors de Suport a la Recerca
- ▶ Gestor de referències Mendeley
- ▶ TDX (Tesis Doctorals en Xarxa)
- ▶ CCUC (Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya)
- ▶ BDC (Biblioteca Digital de Catalunya)
- ▶ PICA (Préstec consorciat)
- ▶ Grup de treball de repositoris

Grups de treball de REBIUN

REBIUN és una Comissió Sectorial de la Conferencia de Rectores de las Universidades Españolas (CRUE). REBIUN treballa per objectius, seguint el seu tercer **Pla estratègic 2020** que s'articula al voltant de quatre línies estratègiques.

L'any 2017 el Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius ha contribuït específicament en els treballs i estudis relacionats amb la Línia estratègica 3 (Potenciar el desenvolupament i l'ús de la biblioteca digital 2.0 i les xarxes socials) i en el grup de treball de repositoris, on ha participat en el desenvolupament de diferents objectius específics com la monitorització de l'accés obert en les universitats o l'avaluació dels repositoris institucionals de REBIUN.

També en el marc de la línia estratègica 3, l'SBPA s'ha encarregat de l'actualització i manteniment del [Directorio de web móvil y APPs](#).

Union de Editoriales Universitarias Españolas (UNE)

Iniciativa Digital Politècnica, l'Oficina de Publicacions de la UPC, forma part d'aquesta associació. D'entre les actuacions en què s'hi ha participat cal destacar:

- ▶ Presència de l'editorial en fires nacionals i internacionals (LIBER, Feria Internacional del Libro de Guadalajara, Feria del Libro de Madrid, Feria de Bogotá, etc.).
- ▶ Accions de formació i de difusió: publicacions UneLibros i UneRevistas.
- ▶ Facilitats per incorporar continguts a DILVE (Distribuidor de Información del Libro Español en España).
- ▶ Portal de venda [Unebook](#).

Altres grups de treball

- ▶ Grupo de trabajo estratégico de [Catálogo de Servicios Digitales](#) del Consejo de Cooperación Bibliotecaria: òrgan que canalitza la cooperació bibliotecària entre les administracions públiques. Des de l'SBPA s'ha coordinat aquest grup de treball on participen també les biblioteques

públicas de la Comunidad de Madrid, la Biblioteca Pública del Estado en Soria i la Biblioteca del Museo del Traje.

- Grup de Treball de Publicacions de la Xarxa Vives d'Universitats: Iniciativa Digital Politècnica forma part d'aquest grup de treball. D'entre les principals actuacions desenvolupades durant l'any 2017 cal destacar:
 - El desenvolupament d'un pla de treball del Grup dins de la Xarxa.
 - La incentivació en la participació de les editorials universitàries en fires de llibres.
 - El disseny i implementació d'un pla de comunicació de les editorials.
- CESAER (Conference of European Schools for Advanced Engineering Education and Research): la UPC forma part d'aquesta associació i, des de l'SBPA, es participa activament en la Task Force Open Science (TFOS) que té com a principals objectius assolir l'accés obert a les publicacions científiques i la reutilització de les dades de recerca.

LABO. Laboratoris d'Aprenentatge de biblioteques obertes

LABO és un projecte de col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la UPC, la UOC i la UdG amb l'objectiu d'apropar les biblioteques públiques i les biblioteques universitàries als usuaris.

En el marc d'aquest conveni s'han realitzat, durant el 2017, un seguit d'actuacions amb la participació de la UPC, aquests en són alguns exemples:

- ▶ La Biblioteca del Campus de Vilanova ha iniciat un acord en relació amb l'obertura extraordinària durant els caps de setmana i festius del període d'exàmens amb les Biblioteques Públiques i l'Institut Municipal d'Educació i Treball, per tal d'establir el calendari, coordinar l'accés als diferents espais i fer la difusió conjunta.
- ▶ La Biblioteca del Campus del Besòs ha iniciat un projecte de cooperació amb entitats culturals i institucions de l'entorn com la Biblioteca Pública de la Mina en què hi participa la Xarxa de Biblioteques de la Diputació de Barcelona representada per la seva gerència, la Cap de l'Àrea del Barcelonès Nord i els caps de biblioteques dels municipis i l'Ajuntament de Sant Adrià del Besòs.

- La Biblioteca del Campus de Terrassa ha col·laborat amb les biblioteques públiques de la Xarxa de Terrassa (bct Xarxa) en accions com l'intercanvi d'exposicions de llibres: la BCT ha exposat les col·leccions *Novel·la negra* i *Gestió de l'aigua* amb el fons provinent de les biblioteques públiques.

- ## 5. COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

[illegible]

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Núm. 78, abril 2017

Informacions

Biblioteca de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona

Acte d'homenatge de l'ETSAB a Oriol Bohigas

Divendres 28 d'abril a les 12.00 h. us convidem a tots a l'acte d'homenatge que es celebrarà a la biblioteca que a partir d'ara s'anomenarà Biblioteca Oriol Bohigas.

ETSAB.

L'acte comptarà amb les intervencions dels arquitectes Rafael Moneo, Pere Joan Ravellat, Eduardo Mangada i de l'escriptor Jordi Coca.

Us hi esperem.

Es serveix habituals i l'ambient de la biblioteca es veuran afectats aquest dia per l'actes seus preparatius.

Si necessieu un espai tranquil per treballar podeu utilitzar altres [biblioteques de la UPC](#). Us preguem disculpau les molèsties.

[Notifica web ETSAB](#)
[Notifica UPC](#)

Comparteix:

Nous llibres electrònics a la biblioteca

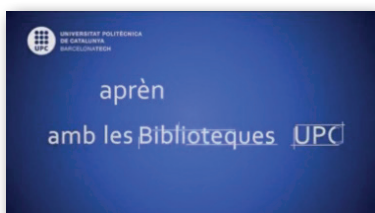

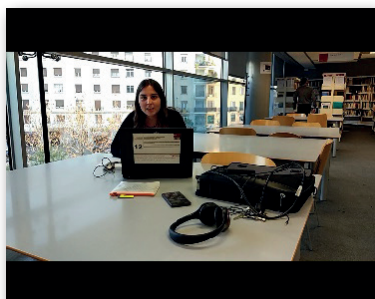
Campanyes de difusió

Les biblioteques han fet importants esforços per difondre els serveis i les col·leccions, especialment la promoció dels llibres de la bibliografia citada a la Guia docent. També s'han fet videotutorials i campanyes de difusió dels llibres electrònics editats per la UPC, de les sessions d'acollida adreçades als nous estudiants o dels horaris d'obertura extraordinària durant els períodes d'exàmens.

Aquests en són alguns exemples:

La BCT ha elaborat una sèrie de vídeos didàctics sota la col·lecció **Aprèn amb les Biblioteques UPC** que es troben disponibles a UPCommons.

La BRGF ha creat i publicat durant el 2017 tres nous videotutorials de la sèrie **Vine a la BRGF**. Els vídeos es difonen a través del [canal Youtube de la BRGF](#) i es filmen amb els estudiants improvisant les explicacions sobre la seva experiència a la biblioteca.

Per tal de donar a conèixer i incrementar l'ús dels recursos electrònics especialitzats, la Biblioteca de la Facultat de Nàutica de Barcelona (FNB) ha fet una selecció de llibres editats per Iniciativa Digital Politècnica i d'altres editorials, centrant-se en les titulacions i interès dels estudiants i professors de la Facultat.

Activitats organitzades per les biblioteques

Totes les biblioteques han programat diverses activitats vinculades amb la cultura, el territori o l'entorn UPC. Aquests en són alguns exemples:

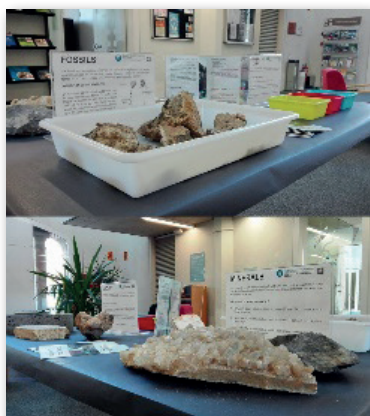
Les biblioteques han organitzat diversos actes per celebrar la festivitat de Sant Jordi. En especial cal destacar la col·laboració amb **Recicla Cultura**, una campanya de sensibilització i mobilització per aconseguir la integració social a través de l'alfabetització, que organitza la Fundació Servei Solidari. Aquesta campanya promou la donació de llibres a les biblioteques per tal que altres persones els puguin adquirir a un preu simbòlic durant la diada de Sant Jordi.

La Biblioteca del Campus Universitari de Manresa (BCUM) ha organitzat la *1a Tertúlia amb vi* amb la presentació del llibre *D'on treu el temps* per part del seu autor, Màrius Serra. En aquesta activitat, que va tenir lloc al Celler el Molí de Collbaix, hi han participat els clubs de lectura de les biblioteques de la comarca i s'ha realitzat amb la col·laboració de la llibreria Parcir i de la DO Pla de Bages.

En el marc de la jornada **La ciència com a impuls del territori** la BCUM ha presentat la 6a edició de l'Observatori de la Recerca a la Catalunya Central. En l'edició d'enguany es va comptar amb experts de diferents àmbits que van reflexionar sobre com evoluciona la recerca a les comarques de la Catalunya Central i quin impacte té en el desenvolupament del territori.

La BCUM ha participat amb 4 exposicions en la 2a edició de **Temps de minerals i roques. Temps de...** té com a objectiu donar a conèixer els estudis de l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa amb la programació d'activitats al voltant d'un àmbit temàtic. Hi participen la UPC Manresa, la biblioteca Ateneu les Bases i la BCUM.

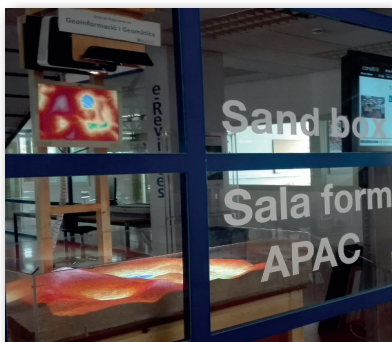
La Biblioteca de l'FME ha participat en el **Concurs del matemàtic del curs 2016-2017**. L'activitat té com a objectiu conèixer la vida i obra de Karl Pearson (1857-1936), matemàtic del curs 2016-2017, entre els estudiants de la facultat i fomentar la cerca d'informació dels recursos disponibles a les biblioteques de la UPC.

Com en anys anteriors, la Biblioteca de l'FME ha realitzat el web del matemàtic del curs 2017-2018 dedicat a David Hilbert (1862-1943) reconegut com un dels matemàtics més influents dels segles XIX i XX. El **web** té l'objectiu de donar suport bibliogràfic i documental a les activitats que s'organitzen sobre l'il·lustre matemàtic alemany.

Amb l'objectiu de potenciar la lectura i la cultura marítima, la Biblioteca de la FNB ha dedicat aquest any 2017 a **La cuina a bord**. S'han programat diferents activitats per abordar el tema des de les vessants de prevenció i seguretat, receptes, fotografies, manipulació i consells pràctics, legislació i normatives, etc. Amb una exposició de llibres i articles de revista del fons de l'FNB i del fons de la Biblioteca Pública Barceloneta-La Fraternitat.

La Biblioteca de l'EPSEB ha posat a disposició dels usuaris el *SandBox* (o mapa topogràfic interactiu de sorra). Es tracta d'un dispositiu que permet recrear un paisatge en temps real, modelant amb les mans o amb alguna eina.

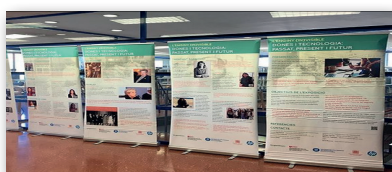
Campanya **Planifica el teu viatge i comparteix l'experiència** de la biblioteca de l'EPSEB. La campanya d'estiu va tenir el lema: agafa en préstec una guia de viatge i comparteix el teu viatge deixant-t'hi tiquets, targetes, entrades, etc. com a recomanacions per al següent viatger.

Dins els actes de la Setmana Cultural del Campus, la Biblioteca de Vilanova ha acollit la presentació del llibre *La ciència de la ciència-ficció: espadas láser, naves espaciales y superpoderes* a càrrec de Manel Moreno qui va fer una xerrada sobre els fenòmens de la física que apareixen a les pel·lícules de ciència ficció i fantasia.

Exposicions a les biblioteques

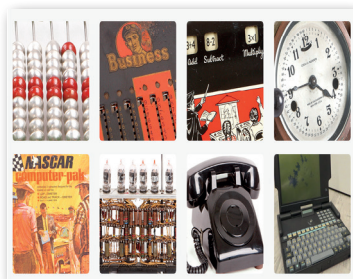
Durant el 2017 totes les biblioteques han realitzat exposicions, aquests en són alguns exemples:

Exposició itinerant **L'enginy (in)visible. Dones i tecnologia: passat, present i futur**. Es tracta d'una exposició de sensibilització impulsada per persones de la UPC, UVic, Societat Catalana de Tecnologia i HP, basada en un treball de recerca de diferents investigadores de la UPC i l'impuls de Núria Salán, professora a l'Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa, de la UPC, i presidenta de la Societat Catalana de Tecnologia.

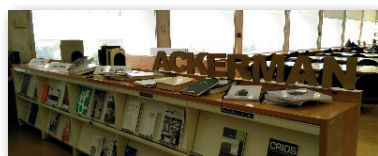
Exposició a la BCUM: amb motiu de la commemoració dels 40 anys de Foto Art Manresa es van exposar a la biblioteca les exposicions **Les mil cares de la veritat** de David Gracia i **Escenes de petits mons** de Cristina Ayala.

Exposició a la BRGF: **La computació, de l'àbac al PC**, una de les activitats de la celebració del 40è aniversari de la creació de la Facultat d'Informàtica de Barcelona (FIB). L'exposició va ser fruit de la col·laboració de la UPC amb la UOC i la Universidad de la Rioja. Conjuntament amb Iniciativa Digital Politècnica se n'ha editat un [catàleg](#).

Exposició a la Biblioteca de l'ETSAV: exposició bibliogràfica per commemorar el 1r aniversari de la mort de l'arquitecta Zaha Hadid.

Exposició a la Biblioteca de l'ETSAV: exposició bibliogràfica sobre en James S. Ackerman en col·laboració amb la Biblioteca Oriol Bohigas de l'ETSAB, la Biblioteca del MNAC i la Biblioteca d'Humanitats de la UAB.

Exposició a la Biblioteca de l'EPSEVG: **Premi UPC de Ciència Ficcio (1991-2016)**. Amb motiu de la [CATCON](#), I Convenció catalana de literatura de fantasia i ciència ficció, la Biblioteca ha creat aquesta exposició per posar en valor la trajectòria d'aquest premi.

Exposicions a la Biblioteca de l'FME: al llarg de l'any 2017 la Biblioteca ha realitzat una exposició mensual relacionada amb les activitats organitzades a la Facultat: Erasmus 2017-2018, Nombre PI, Inserció Laboral, Matemàtica recreativa, Dones matemàtiques o Música i matemàtiques, en són alguns exemples.

Exposició a la Biblioteca Oriol Bohigas de l'ETSAB: amb publicacions i dibuixos d'Oriol Bohigas provinents de l'Arxiu Gràfic, amb motiu de l'acte de reconeixement i del canvi de nom de la biblioteca.

Exposició a la Biblioteca Oriol Bohigas de l'ETSAB: **Art, arquitectura i cinema soviètic**.

Exposició a la Biblioteca de l'ETSEIB: exposició temàtica sobre la telegrafia amb una selecció de llibres exposats al Fons antic i una **exposició virtual**.

Exposició a la BCBL i a la Biblioteca de l'EPSEB: exposició de fotografies de masies catalanes amb imatges seleccionades i documentades pel Col·legi d'Aparelladors de Barcelona amb l'ajuda del Centre Excursionista de Catalunya.

La Biblioteca Oriol Bohigas de l'ETSAB ha prestat llibres del Fons antic i dibuixos de l'Arxiu gràfic a diverses exposicions com la **Sumer i el paradigma modern** a la Fundació Joan Miró o la **Josep Puig i Cadafalch, arquitecte de Catalunya** al Museu d'Història de Catalunya.

Xarxes socials

Durant l'any 2017 les biblioteques han consolidat la seva activitat a les xarxes socials per ser, de forma activa, presents als canals de comunicació habituals dels usuaris, especialment els estudiants.

S'han utilitzat les xarxes socials per endegar campanyes de difusió concretes, com les obertures extraordinàries en període d'exàmens o les activitats programades durant la celebració de la Setmana Internacional de l'Accés Obert.

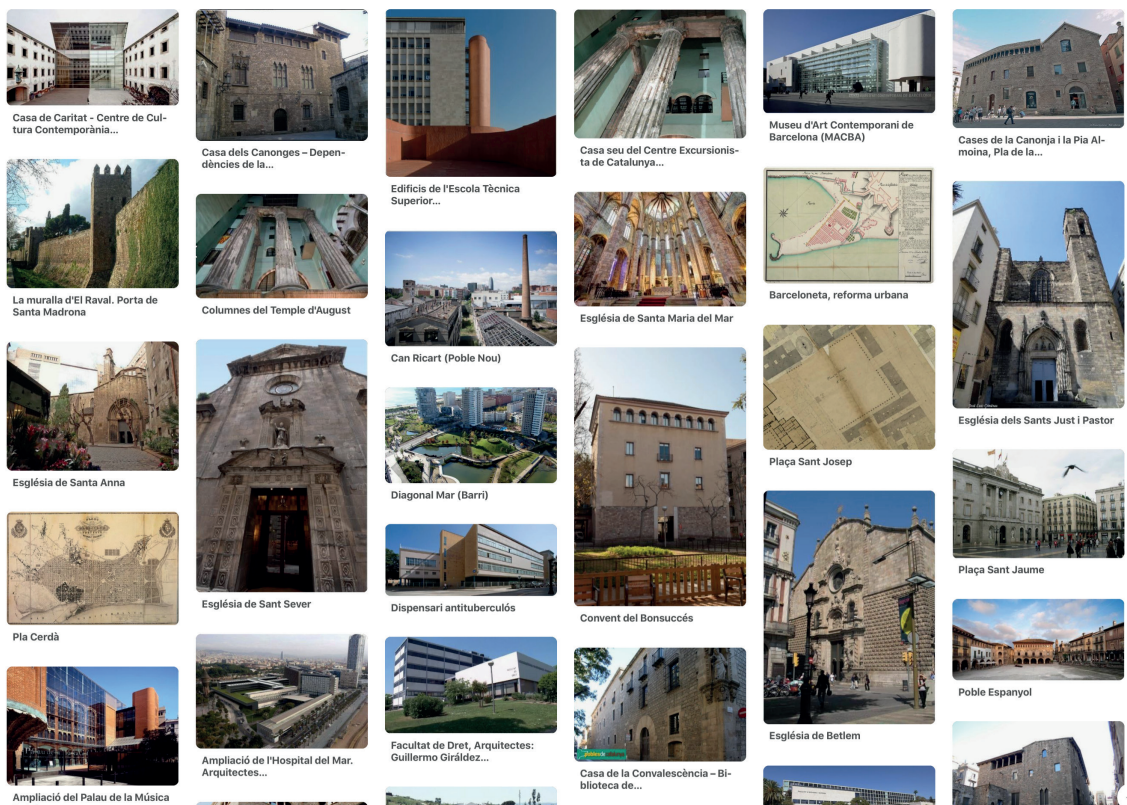
Pel que fa a Twitter, la xarxa social més activa, al 2017 s'han generat 1.769 tweets amb informació sobre continguts, serveis i activitats de les biblioteques de la UPC que van representar 265.089 visualitzacions amb una taxa d'interacció segons la setmana entre el 0,42% i el 5,72%. El nombre de seguidors s'ha incrementat en un 23,62%.

En el cas de Facebook s'han generat 1.769 entrades, amb un impacte de mitjana anual sobre 146 seguidors que representa un increment d'un 5,6% respecte a l'any anterior.

#guies_tematicques_Barcelona

84 Pines · 158 seguidors

Bibliografies sobre edificis i places de Barcelona. Inclouen enllaç als documents que hi ha a les biblioteques de la UPC o a altres biblioteques universitàries en cas que no hi siguin a la UPC

Visites professionals

Al llarg del 2017, les biblioteques han organitzat i portat a terme visites a professionals d'altres universitats. D'entre aquestes visites, es poden destacar les provinents de la biblioteca de la Poznan University of Technology (Polònia) o la biblioteca de la European University Institute (Itàlia).

26è Fòrum de Coneixements de l'SBPA

S'ha celebrat el 26è **Fòrum de coneixements de l'SBPA**, una jornada en què les biblioteques presenten i comparteixen informació sobre experiències d'interès i els darrers projectes.

Programa del 26è Fòrum de coneixements de l'SBPA

El Pla de Doctorats Industrials de la Generalitat de Catalunya

Joan Francesc Córdoba. Secretaria d'Universitats i Recerca. Departament d'Empresa i Coneixement. Generalitat de Catalunya

Experiències de biblioteques:

Mirada 360° als serveis per a l'aprenentatge de la Biblioteca de l'EPSEVG. Maria Álvarez, Biblioteca EPSEVG

Reserva un@ bibliotecari@. Miquel Puertas, BCT

Gamificar les sessions d'acollida a la biblioteca de l'FME. Gemma Flaquer, biblioteca FME

Projectes Nexus24 amb participació de l'SBPA:

#MKm0 Mobilitat Km0 / Marta Roca, BCT i Consol García, BCBL

Landing at the UPC: Are you an international doctoral student? A la UPC t'ho posem fàcil! / Margarita Anglada, biblioteca ETSEIB i Pilar Bombín, SGB

Patrocini i mecenatge a la Universitat / Mònica Bonich, biblioteca ETSAB

Comunicar la ciència des de la informació i la documentació

Llorenç Arguimbau. Observatori de la Recerca (OR-IEC)

Experiències de biblioteques:

Les campanyes #lasetmanade a la biblioteca de l'ETSAB. Marta Serrat, biblioteca ETSAB

BIBaprop: un projecte LABO. Fran Máñez, SGB

Mètriques alternatives. Consol García, BCBL

UPCnet:

Learning Analytics a Atenea. Ramon Martí

Gamificació de processos d'onboarding a la Universitat. Jordi Giralt

Experiències de biblioteques:

El carnet mòbil a les biblioteques UPC. Andrés Pérez, BRGF

BISOL: energia solar fotovoltaica a la biblioteca de l'ETSEIB. Laia Alonso, biblioteca ETSEIB

Biblioteques inclusives. Remei García, biblioteca EPSEB i Pilar Nieto, BCBL

EIX E: LA PUBLICACIÓ I EDICIÓ ACADÈMICA DE LA UPC

1. PUBLICA!

El portal [Publica! Eina i recursos per a l'edició i la publicació acadèmica](#) continua sent un referent important quant a la consulta de recursos i serveis que ofereix a la Universitat relacionats amb l'edició i publicació dels continguts acadèmics.

Al llarg del 2017 s'ha continuat l'actualització i revisió dels seus continguts, destacant-ne dos aspectes:

- ▶ La incorporació d'informació sobre la [publicació en accés obert de les dades de recerca](#), relacionat amb la posada en funcionament de la comunitat *Research Data* del dipòsit UPCommons.
- ▶ L'actualització de les [recomanacions per a editors de revistes de la UPC](#), amb la incorporació de noves fonts d'informació i l'actualització dels seus criteris.

2. EDICIÓ I PUBLICACIÓ DE LLIBRES

Iniciativa Digital Politècnica, l'Oficina de Publicacions Acadèmiques de la UPC, té com a principal objectiu impulsar la creació de continguts digitals de suport a la docència i a la recerca.

Al llarg de l'any 2017 s'han editat un total de 27 nous títols, dins de les diverses col·leccions de l'Oficina, de les quals en destaquen les col·leccions UPCGrau i UPCTpostgrau, orientades a proveir de continguts a les titulacions pròpies de la Universitat.

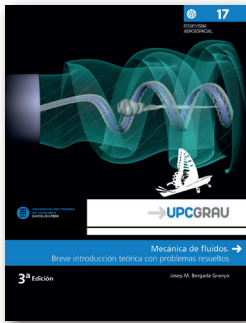
Cal destacar l'impuls que s'ha donat durant l'any 2017 a les iniciatives de coedició de llibres amb altres institucions tant públiques com privades. Si bé en aquesta línia es comptava ja amb projectes consolidats (com ara la participació a la col·lecció *Memoria Artium*, coeditat per 5 universitats, el Museu Nacional d'Art de Catalunya i el Disseny Hub de Barcelona), durant l'any 2017 s'hi sumen altres iniciatives importants:

- ▶ Coedició amb l'editorial Apache Libros del Premi UPC de ciència-ficció.
- ▶ Coedició amb l'editorial Gustavo Gili i l'Ajuntament de Barcelona del llibre *Four Wheelchair-User Architects*.
- ▶ Coedició de 31 llibres publicats per la UPC amb l'editorial Alfaomega Grupo Editor.

Totes aquestes iniciatives van encaminades a millorar la presència i la visibilitat dels llibres editats per la Universitat, ja siguin en contextos especialitzats (com és l'acord amb Apache Libros que millorarà la disponibilitat del Premi UPC de ciència-ficció en llibreries pròpies d'aquest àmbit), com en països on no sempre és fàcil arribar-hi (com és l'acord amb Alfaomega Grupo Editor, editorial amb una forta presència a Amèrica Llatina).

Títols publicats

UPCGrau

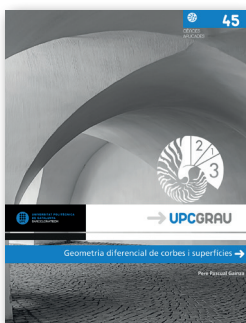
Bergadà Granyó, Josep Maria. *Mecánica de fluidos : breve introducción teórica con problemas resueltos* [en línia]. 3a edició. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806892. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/111266>>

Virto Albert, Luis. *Dinámica de gases* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806922 [Consulta: 30 abril 2018]. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/114130>>

Guixa Mora, Jaime. *Técnicas generales de análisis, evaluación y control de riesgo : seguridad y salud laboral* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806212. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/101071>>

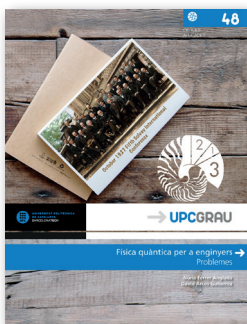
Pascual Gainza, Pere. *Geometría diferencial de corbes i superfícies* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806441. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/104841>>

Fayos Vallés, Francisco; Torres Herrera, Ramon. *Física aplicada al càlcul estructural arquitectònic* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806403. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/102789>>

Nápoles Alberro, Amelia; Sánchez Egea, Antonio José; Zayas Figueras, Enrique Ernesto. *Teoría de mecanismos. Ejercicios resueltos* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806540. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/108321>>

Ferrer Anglada, Núria; Arcos Gutiérrez, David. *Física quàntica per a enginyers. Problemes* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806694]. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/112459>>

UPCPostgrau

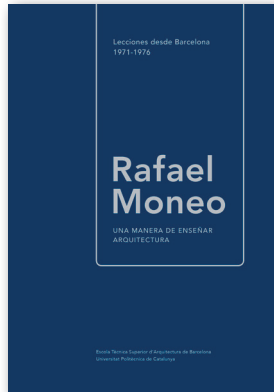
Recasens Baxarías, Francesc. *Processos de separació de biotecnologia industrial* [en línia]. 2a edició. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806175. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/100733>>

Arquitectonics

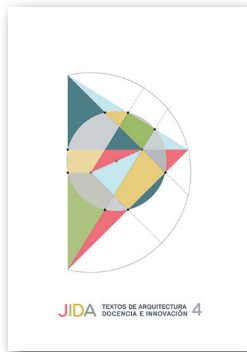
Grup de Recerca GIRAS. *Arquitectura y espacio social = Architecture and social space*. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806427. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/102940>>

Clàssics del segle XX

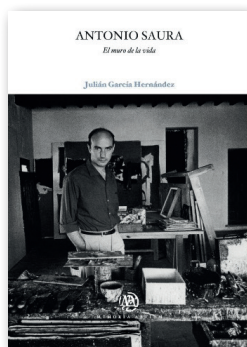
Moneo, Rafael. *Rafael Moneo. Una manera de enseñar arquitectura. Lecciones desde Barcelona 1971-1976* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN: 9788498806793.
Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/111270>>

JIDA [Textos de Arquitectura, Docencia e Innovación]

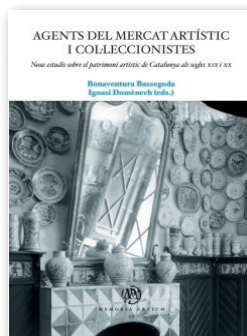

García Escudero, Daniel; Bardí Milà, Berta, ed. *JIDA. Textos de arquitectura, docencia e innovación 4*. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806632.
Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/106889>>

Memoria Artium

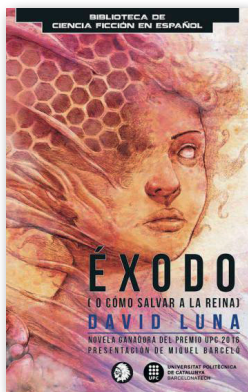

García Hernández, Julián. *Antonio Saura: el muro de la vida*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Girona: Universitat de Girona, Lleida: Universitat de Lleida, Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya, Tarragona: Universitat Rovira i Virgili, Barcelona: Museu Nacional d'Art de Catalunya, 2017. ISBN 9788498806717. Disponible a: <http://publicacions.uab.es/llobres/fitxa_web_llobres.asp?ID=2022>

Bassegoda, Bonaventura; Domènech, Ignasi ed. *Agents del mercat artístic i col·leccionistes. Nous estudis sobre el patrimoni artístic de Catalunya als segles XIX i XX*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Girona: Universitat de Girona, Lleida: Universitat de Lleida, Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya, Tarragona: Universitat Rovira i Virgili, Barcelona: Museu Nacional d'Art de Catalunya, 2017. ISBN 9788498806809. Disponible a: <http://publicacions.uab.es/llobres/fitxa_web_llobres.asp?ID=2051>

Premi UPC de ciència-ficció

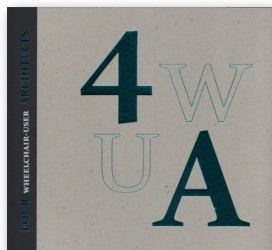

Luna, David. *Éxodo (o cómo salvar a la reina)*. Collado Villalba: Apache Libros; Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788494773709. Disponible a: <<https://apachelibros.com/biblioteca-de-ciencia-ficcion-en-espanol/56-exodo-o-como-salvar-a-la-reina.html>>

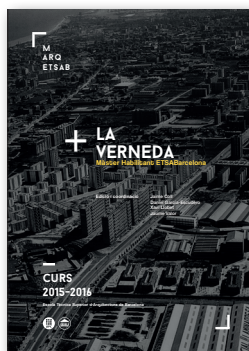
Libres fora de col·lecció

Sanz Balagué, Joaquim; Tomasa Guix, Oriol. *Elements i recursos minerals : aplicacions i reciclatge* [en línia]. 3a edició. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, Manresa: Zenobita Edicions, Museu de Geologia Valentí Masachs, 2017. ISBN 9788498806663. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/105113>>

Bordas Eddy, Marta; Garcia Soler, Sergio; Vidal Wagner, Carlos; Pérez Liebergesell, Natalia; Usandizaga Calparsoro, Miguel. *Four Wheelchair-User Architects* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, Gustavo Gili, Ajuntament de Barcelona 2017. ISBN 978-84-9880-686-1. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/102122>>

Coll López, Jaime; García Escudero, Daniel; Llobet Ribeiro, Xavier; Valor Montero, Jaume. *La Verneda : Màster Habilitant ETSABarcelona : curs 2015-2016* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806472. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/105375>>

Coll López, Jaime; García Escudero, Daniel; Valor Montero, Jaume; Vilalonga, Pau; Álvarez Altadill, Julio. *De Sant Roc a la tèrmica : Màster Habilitant ETSABarcelona : exposició final de curs 2016/2017* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806625. Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/105376>>

Facultat d'Informàtica de Barcelona. *Exposició històrica : la computació, de l'àbac al PC* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806618.

Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/104843>>

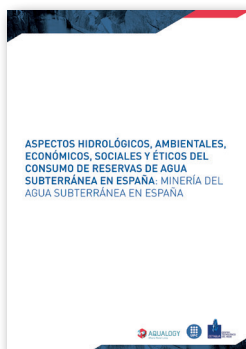
Grup de recerca FORM+. *América Latina. Fotografía y arquitectura moderna* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788485736683.

Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/110091>>

Custodio Gimena, Emilio. *Salinización de las aguas subterráneas en los acuíferos costeros mediterráneos e insulares españoles* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806878.

Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/111515>>

Custodio Gimena, Emilio. *Aspectos hidrológicos, ambientales, económicos, sociales y éticos del consumo de reservas de agua subterránea en España. Minería del agua subterránea en España* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806908.

Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/111272>>

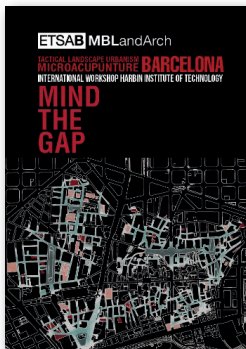
Díaz Gómez, César; Llobet Ribeiro, Xavier; Solanellas Terés, Àngel; Solanellas Terés, Rosa. *Intervencions en el patrimoni arquitectònic modern a Catalunya = Intervenciones en el patrimonio arquitectónico moderno en Cataluña* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806601.

Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/106886>>

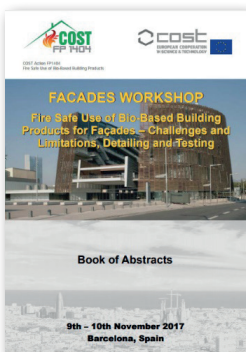
Díaz Gómez, César; Ravetllat Mira, Pere Joan; Guma Esteve, Ramon; Godoy Bregolat, Carlos; Feu Jordana, Anna. *La transformació dels edificis industrials tèxtils a Catalunya = La transformación de los edificios industriales textiles en Cataluña* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806588.

Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/105503>>

Cervera Alonso de Medina, Marina; Pérez Cambra, María del Mar; Zaldívar, Javier; Batlle Durany, Enric. *Mind the gap. Tactical landscape urbanism microapunture BCN. International Workshop Harbin Institute of Technology* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498807011.

Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/113546>>

Giraldo Forero, María del Pilar; Lacasta Palacio, Ana María, ed. *Facades Workshop. Fire safe use of bio-based building products for facades - challenges and limitations, detailing and testing. Book of abstracts, 9th - 10th November 2017, Barcelona, Spain* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806854.

Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/113309>>

Giraldo Forero, María del Pilar, ed. *LIGNOMAD17. Congreso sobre Construcción con Madera y otros Materiales Lignocelulósicos. Libro de resúmenes. Barcelona 29-30 de junio y 1 de julio de 2017* [en línia]. Barcelona: Iniciativa Digital Politècnica, 2017. ISBN 9788498806656.

Disponible a: <<http://hdl.handle.net/2117/106376>>

UPCommons Llibres

El model de publicació de llibres en accés obert a Internet es consolida, i la visibilitat dels llibres editats per la UPC i disponibles a UPCommons ha experimentat durant l'any 2017 un creixement important.

Dels més de 800 llibres editats per la UPC disponibles a UPCommons, més de 230 títols es troben en accés obert. En la seva totalitat, durant l'any 2017, han obtingut més de 130.000 descàrregues, més del doble que l'any anterior. L'obertura en accés obert dels títols publicats té una especial rellevància en el seu consum a Amèrica Llatina. Cal subratllar que alguns dels llibres editats per la UPC es troben entre els documents més consultats d'UPCommons, el dipòsit institucional de la Universitat.

Cal destacar també que durant l'any 2017 s'ha facilitat l'accés a UPCommons a 123 títols accessibles per a la totalitat de les universitats membres del CSUC.

UPCommons. Portal de acceso abierto al conocimiento de la UPC

[UPCommons](#) / [Libres](#) / [Iniciativa Digital Politècnica \(IDP\)](#)

Iniciativa Digital Politècnica (IDP)

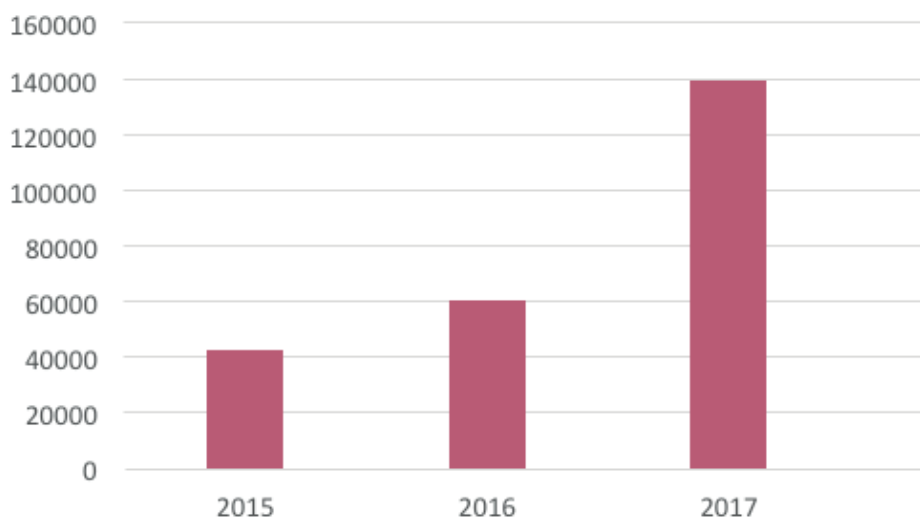

Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius
 Iniciativa Digital Politècnica

+230 títols en Accés Obert
123 títols accessibles des de les universitats membres del CSUC

[Coleciones](#) [Buscar en UPCommons](#)
[Arquitect \[21\]](#) [Esta comunidad](#)

Descàrregues de llibres digitals editats per la UPC a UPCommons

3. SUPORT A L'EDICIÓ DE REVISTES DE LA UPC

L'any 2017 es va portar a terme l'actualització de les *Recomanacions per a l'edició de revistes de la UPC*. Les recomanacions parteixen de l'anàlisi de diferents documents elaborats per agències i institucions relacionades amb l'avaluació de la qualitat de l'activitat acadèmica (AQU, CNEAI, DOAJ, ERIH Plus, FECyT i Latindex) i tenen com a objectiu oferir als editors de revistes de la UPC unes recomanacions quant als seus processos d'edició i informació, que els facilitin millorar la qualitat de les seves publicacions, així com el seu impacte.

Cal destacar també la creació, durant l'any 2017, d'una nova publicació: *Jornadas sobre innovación docente en arquitectura*, participada per diferents universitats i disponible al portal Revistes UPC.

La publicació, de periodicitat anual, recull les actes de les jornades i utilitza les prestacions del portal Revistes UPC tant per publicar tota la informació referent a l'esdeveniment, com per gestionar els fluxos de treball entre el consell editorial i els seus autors.

Malgrat tractar-se d'una publicació molt jove, es troba ja disponible en diferents índexs, com ara el Conference Proceedings Citation Index o la base de dades REDIB.

4. OPENCOURSEWARE, EL DIPÒSIT DE MATERIALS DOCENTS DE LA UPC

Des de la posada en funcionament l'any 2016 de la nova versió del portal [UPC OpenCourseWare](http://ocw.upc.edu), les principals accions que s'han portat a terme durant l'any 2017 han estat orientades a revisar aspectes funcionals del web, millorar-ne les ajudes i fer-ne difusió entre la comunitat universitària.

En relació a aquest darrer aspecte cal destacar l'elaboració d'una [infografia](#), on s'explica de manera senzilla la seva funció, a qui va adreçat i els beneficis que en comporta el seu ús.

Al 2017 UPCOCW allotja 2.627 materials docents de 270 assignatures diferents que han estat descarregats 339.166 vegades.

Infografia sobre UPC OpenCourseWare (UPCOCW). La infografia està dissenyada amb un fons blau i blanc, amb una imatge de globus a la part superior. A la part superior dreta hi ha el logotip de l'UPC i l'adreça ocw.upc.edu. A la part superior esquerra hi ha el logotip de l'UPC i el text "UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA BARCELONA".

OpenCourseWare. Materials docents de la UPC

TOT EL QUE VOLIES SABER SOBRE UPC OpenCourseWare I MAI T'HAVIES ATREVIT A PREGUNTAR

Què és UPC OCW ?
UPC OCW proveeix materials docents dels cursos elaborats per la UPC i per altres universitats a través d'un entorn virtual d'aprenentatge. Permet publicar en accés obert material docent vinculat a diverses assignatures.

Què no és UPC OCW ?
UPC OCW no dona accés a una titulació amb reconeixement ni permet als usuaris la interacció amb el professorat que han elaborat els continguts.

Què puc trobar a l'UPC OCW ?
PROGRAMARI EXERCICIS PRÀCTIQUES TREBALLS
APUNTS GUIA DOCENT IMATGES AUDIOVISUALS

Qui pot fer servir l'UPC OCW ?
TOTHOM! Professorat, estudiantat, bibliotecaris/es, auto-aprenentis/es i qualsevol persona interessada en el seu contingut.

Cal registrar-se ?
No.

Quins beneficis tindrè si soc...

... professor/a
✓ Identificació com a autor/a dels materials.
✓ Major difusió a tots els materials fins ara limitats als meus alumnes.
✓ Aprofitament d'altres recursos per a la meua docència.

... estudiant/a
✓ Aprenentatge autodidacta.
✓ Accés a un gran fons de materials de la UPC.
✓ Conèixer els materials abans de matricular-me a una assignatura.

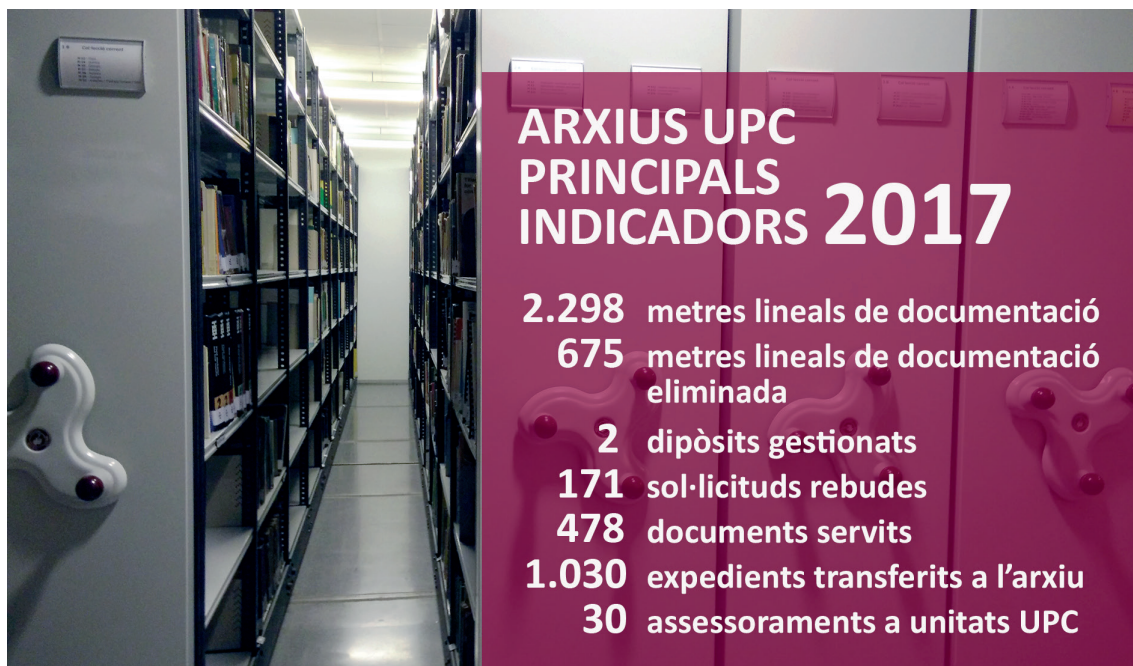
On em poden donar suport ?
Adreça't a la Biblioteca més propera o escriu a info.oid@upc.edu

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA BARCELONA
Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxiv

powered by **Piktochart**
make information beautiful

EIX F: LA MILLORA DELS ARXIUS

1. ARXIUS UPC

El mapa de processos de l'ODA

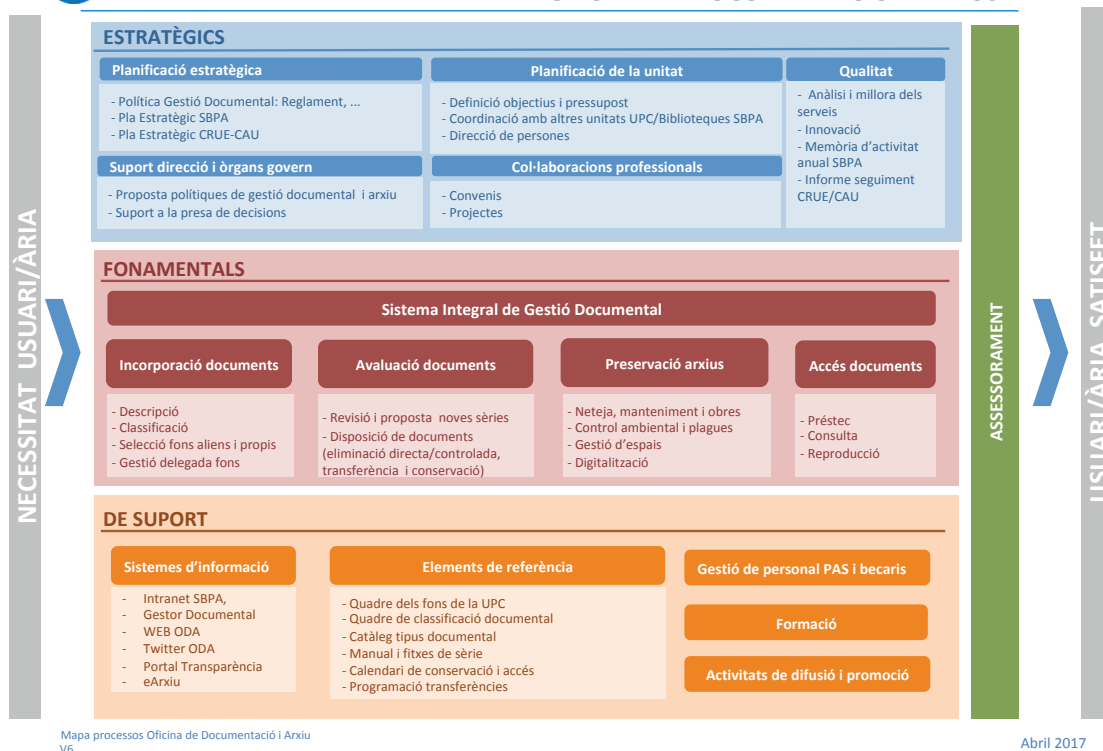
En col·laboració amb el Servei de Desenvolupament Organitzatiu (SDO) de la Universitat s'ha definit el Mapa de Processos de l'Oficina de Documentació i Arxius (ODA) i s'ha treballat en l'anàlisi, disseny, documentació i millora dels processos fonamentals per tal d'obtenir una visió de conjunt de la feina que es porta a terme a l'Oficina.

El Mapa de processos s'ha realitzat d'acord amb la identificació dels usuaris de l'ODA i les seves necessitats i la classificació dels processos en estratègics, fonamentals i de suport.

Una vegada elaborat el Mapa s'ha procedit a l'anàlisi, disseny, documentació i millora dels següents processos:

- ▶ Avaluació de documents: eliminació (directa i controlada) i transferència de documents a l'Arxiu UPC.
- ▶ Accés als documents.
- ▶ Cicle de gestió documental de les unitats.

Tota aquesta informació s'ha recollit al document *Mapa de processos i anàlisi, disseny, documentació i millora de processos de l'Oficina de Documentació i Arxius*.

Documentació eliminada

Aquest any s'ha incrementat notablement el nombre de documentació eliminada. En total han estat 674,6 metres lineals de documents d'entre els any 1980 i 2015.

- Eliminació directa: 346 metres lineals corresponents a eliminacions directes d'unitats o bé de projectes de millora d'arxius intermedis i històrics (ETSECCPB - Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Barcelona- i ETSAB -Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona-).
- Eliminació controlada: 328,6 metres lineals de documentació que es trobava custodiada a l'Arxiu General (període 1990-2001). Aquesta eliminació controlada de documentació ha permès incrementar en un 12,5% l'espai als dipòsits d'arxiu per tal de poder donar cabuda a les futures transferències de les unitats. Cal assenyalar que, per portar a terme tot el procés d'eliminació controlada, s'ha col·laborat per primera vegada amb el Servei de Patrimoni.

Es pot trobar detall exhaustiu de la documentació eliminada al [Llibre de registre d'eliminacions](#) de l'Arxiu UPC.

Memòria Digital UPC (MDUPC)

S'ha iniciat un projecte de recollida, tractament documental i digitalització del fons fotogràfic de la UPC amb la creació d'un nou dipòsit institucional anomenat [Memòria Digital UPC](#) per tal d'afavorir la visibilitat d'aquest fons entre la comunitat universitària i, també, a la societat.

Mitjançant la participació de l'ODA a la convocatòria del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya per a *l'Elaboració i millora d'instruments de descripció i la digitalització de fons del*

patrimoni documental custodiat en arxius d'entitats privades sense finalitat de lucre i universitats públiques, s'ha obtingut un ajut de 3.271€ que s'ha destinat a l'inventari i digitalització del fons que se cita a continuació:

- ▶ Fons Rectorat: 6.135 Fotografies paper positiu (majoritàriament en color).
- ▶ Fons Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa: 624 fotografies paper positiu.
- ▶ Fons Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona: 4139 negatius b/n en placa de vidre.

Memòria Digital UPC compta amb 482 imatges incorporades. La seva posada en explotació es preveu a partir del primer trimestre de 2019.

Col·laboració amb la Conferencia de Archiveros de las Universidades Españolas (CAU)

Durant l'any 2017 s'ha col·laborat amb dos grups de treball de la Conferencia de Archiveros de las Universidades Españolas (CAU). Com a resultat d'aquesta col·laboració, s'ha participat en la redacció dels documents que se citen a continuació:

- ▶ Grup de Treball del Pla Estratègic - [Informe de seguimiento del III Plan estratégico de la CAU 2016-2019](#).
- ▶ Grup de Treball de Linked Open Data i Arxius Universitaris - [Guía Linked Open Data para Archivos Universitarios](#)

Ambdós documents es van presentar a les 23 Jornadas de Archivos Universitarios que van tenir lloc, a La Coruña, els dies 21-23 de juny de 2017.

EIX G: LA INNOVACIÓ TECNOLÒGICA

1. EL CATÀLEG DE LES BIBLIOTEQUES DE LA UPC

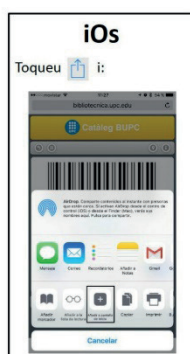
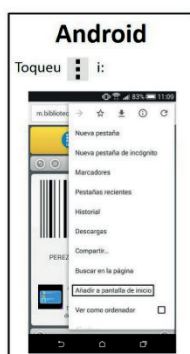
Durant el primer semestre del 2017 s'ha implementat el nou sistema de gestió de biblioteques anomenat Sierra, amb la posada en marxa dels mòduls de catalogació, préstec, adquisicions i control de publicacions en sèrie. Sierra, adquirit i implementat de forma coordinada a totes les biblioteques membres del CSUC, substitueix l'anterior sistema Millennium, també de l'empresa Innovative Interfaces.

La seva posada en marxa ha implicat la preparació i la migració de 449.830 registres bibliogràfics, 675.911 registres de volums i altres materials, 19.618 col·leccions de revistes, 53.288 registres d'usuari, 57.480 registres d'autoritat i 46.236 comandes d'adquisicions així com els préstecs i reserves de documents des de l'anterior catàleg. Prèviament a la migració es va haver de configurar el sistema i fer la formació mínima a tot el personal per posar-lo en marxa.

Per altra banda, han continuat les tasques de configuració de l'eina de descoberta que integri les cerques al catàleg, als recursos de la biblioteca digital i als repositoris. La posada en marxa de l'eina de descoberta està prevista pel 2018, coincidint amb la nova versió de Bibliotècnica.

2. CARNET AL MÒBIL

Al 2017 s'ha ofert la possibilitat de fer servir el [carnet UPC al mòbil](http://biblioteca.upc.edu) per treure documents en préstec a totes les biblioteques. Només cal capturar el codi QR, validar-se i guardar el carnet a la pàgina d'inici del mòbil. Aquesta versió del carnet és d'ús exclusiu a les biblioteques:

CARNET UPC AL MÒBIL

Si no el portes
pots descarregar-
te el **carnet al
mòbil**.

<http://biblioteca.upc.edu/serveis/carnet-upc-al-mobil>

12

3. PROVA PILOT D'ESCRITORIS VIRTUALS PELS ESTUDIANTS A LA BCBL

La BCBL ha participat en la prova pilot, impulsada per la UPC i organitzada pels Serveis Tècnics del Campus, d'escriptoris virtuals als equipaments de l'Aula informàtica de la Biblioteca que permeten als estudiants accedir al programari de les dues escoles EETAC i ESAB.

També s'han fet proves de l'ús de *tablets* amb Windows i escriptoris virtuals (Cítrix) com a alternatives als actuals portàtils. La iniciativa ha tingut molt bona acollida per part dels estudiants. Cal destacar també que s'han utilitzat les *tablets* per donar a conèixer als estudiants quins títols de la bibliografia docent dels seus estudis estan disponibles en format electrònic.

4. APLICATIUS DE GESTIÓ INTERNA

Al 2017 s'han realitzat importants millores a BibAdmin, la plataforma d'ús intern del personal de l'SBPA que integra tot un conjunt d'aplicacions de gestió i d'administració de diferents portals i plataformes:

- ▶ **Nova aplicació de Subscripcions de revistes:** una aplicació per gestionar les subscripcions anuals a les revistes i permetre tenir un millor control de les renovacions i cancel·lacions.
- ▶ **Nova versió de la BibDocent:** una nova aplicació de gestió de la bibliografia recomanada a les guies docents de les assignatures que permet creuar informació del Programa de gestió dels estudis de la UPC (Prisma) i del Catàleg. Aquesta nova versió millora substancialment la consulta i l'obtenció d'informació sobre la bibliografia recomanada pels professors.
- ▶ **Nova versió de les Prestatgeries Virtuals:** mitjançant aquesta aplicació es pot mostrar als usuaris el plànol amb la localització al prestatge d'un document localitzat a través del Catàleg. La nova versió introdueix millores en el manteniment de les prestatgeries i afegeix noves funcionalitats per l'usuari, així com l'adaptació a dispositius mòbils.
- ▶ **Nova aplicació de Comunicació de l'SBPA:** es tracta d'una eina que permet gestionar i compartir les novetats que publiquen les biblioteques i l'SBPA a diferents canals de comunicació (canalBIB, Butlletins d'informacions, web, etc.). L'objectiu és centralitzar la gestió d'aquestes informacions i evitar duplicitats.
- ▶ **Millores a l'aplicació Economia de les biblioteques:** es tracta de millores d'aquesta eina que gestiona la despesa i a l'aplicació *Petbib* que interactua amb el Servei de Préstec Interbibliotecari.

A banda de les aplicacions integrades a la plataforma BibAdmin:

- ▶ s'ha desenvolupat un client d'escriptori per carregar registres al dipòsit de Fons antic i migrar-los a la Memòria Digital de Catalunya,
- ▶ s'ha adaptat la càrrega de registres del dipòsit de Treballs acadèmics al Catàleg a les normatives catalogràfiques RDA,
- ▶ s'ha automatitzat la càrrega d'usuaris de la Fundació Politècnica de Catalunya al Catàleg.

DADES ESTADÍSTIQUES DE L'SBPA 2017

Usuaris potencials

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Estudiantat grau*	28.284	27.324	24.530	22.620	-8%
Estudiantat doctorat	2.447	2.378	2.322	2.157	-7%
Estudiantat màsters oficials	2.423	3.063	2.066	2.406	16%
Professorat	2.547	2.968	3.015	3.066	2%
PAS	1.480	1.865	1.832	2.005	9%
Formació permanent	2.198	2.794	3.047	2.775	-9%
Usuaris externs enregistrats	14.659	14.368	15.637	15.844	1%
Total	54.038	54.760	54.055	50.873	-6%

* Dades de centres propis i centres adscrits segons les Dades estadístiques i de gestió de la UPC

Instal·lacions i equipaments

A. Infraestructura

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Metres quadrats	21.427	21.598	21.540	21.540	0%
Seients	3.486	3.501	3.480	3.486	0%
Salles de treball en grup (gestionades per la biblioteca)	76	76	91	92	1%

B. Obertura de les biblioteques

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Mitjana dies obertura anual	220	227	225	224	0%
Mitjana hores setmanals	51	52	54	54	0%

C. Visitants

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Totals	1.719.483	1.452.170	1.439.415	1.454.054	1%
En dies festius (*)	58.402	49.145	103.669	82.379	-21%

(*) A partir de l'any 2015 inclou també nits

D. Equipaments

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Lectors de llibres electrònics	26	24	21	25	19%
Ordinadors del personal	187	213	200	185	-8%
Ordinadors d'ús públic (sobretaula)	319	296	258	225	-13%
Ordinadors d'ús públic (portàtils)	204	190	170	171	1%
Tauletes	5	7	7	13	86%

Col·leccions

A. Recursos d'informació electrònics comercials

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Bases de dades	139	139	242	268	11%
Llibres	14.878	22.943	23.949	26.249	10%
Revistes	15.144	15.870	16.229	16.714	3%

B. Coneixement UPC

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Tot UPCCommons	59.470	70.623	83.564	95.540	14%
Tesis	2.490	2.837	3.216	3.557	11%
Treballs acadèmics	20.819	25.373	30.216	34.875	15%
Articles de revista	10.091	10.618	11.016	11.287	2%
Comunicacions a congressos	2.518	3.251	3.783	4.380	16%
Publicacions a E-prints	20.138	24.884	31.345	37.138	18%
Vídeos	2.788	3.001	3.241	3.503	8%
Llibres UPC	626	659	747	797	7%
Research Data	0	0	0	3	
Materials docents a UPC OpenCourseWare	3.293	3.220	1.979	2.627	33%
Exàmens UPC	34.854	38.123	36.640	41.322	13%

C. Catàleg de les biblioteques de la UPC

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Títols de llibres (*)	379.686	398.621	407.446	417.985	3%
Títols de revistes (*)	28.482	29.237	29.596	30.385	3%
Exemplars de llibres (suport físic)	657.171	669.076	673.162	672.682	0%
Col·leccions de revistes (suport físic)	20.162	19.806	19.543	19.506	0%

(*) Inclou el total de títols al catàleg, independentment del suport

D. Altres col·leccions digitals

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Fons antic UPC	1.341	1.375	1.411	1.419	1%
Arxiu gràfic ETSAB	1.886	1.886	1.886	1.886	0%

Serveis bibliotecaris**A. Préstec**

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Total	210.134	193.825	154.018	135.351	-12%
Per tipus d'usuari					
Estudiantat grau	66,3%	58,6%	59,5%	57,9%	-3%
Professors	10,3%	9,6%	10,3%	12,5%	21%
Estudiantat postgrau	13,7%	14,1%	15,5%	16,3%	5%
PAS	5,7%	5,9%	6,1%	7,9%	29%
Altres	4,1%	11,8%	8,6%	5,3%	-38%

B. Préstec consorciat (PUC i préstec "in situ")

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Documents demanats per usuaris UPC	6.207	6.643	5.292	4.479	-15%
Documents subministrats per biblioteques UPC	7.378	6.797	6.358	6.127	-4%

C. Servei d'Obtenció de Documents

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Peticions demanades per biblioteques UPC	1.053	826	530	348	-34%
Peticions subministrades per biblioteques UPC	743	671	656	445	-32%

D. Formació d'usuaris

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Sessions	464	371	404	399	-1%
Assistents	9.824	9.751	8.077	8.775	9%
Hores de formació impartides	753	499	643	638	-1%

E. Ús dels sistemes d'informació

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Pàgines visitades a Bibliotècnica	1.427.157	1.386.448	1.676.316	1.661.232	-1%
Pàgines visitades a FUTUR	326.164	506.021	610.577	656.086	7%
Pàgines visitades al Catàleg	1.570.349	1.721.271	1.886.471	2.532.432	34%

F. Ús dels recursos electrònics

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Arxius descarregats a UPCommons	7.993.553	10.030.232	9.559.470	10.567.428	11%
Cerques a recursos electrònics comercials	559.315	459.682	450.874	466.983	4%
Arxius descarregats a recursos electrònics comercials	1.017.154	964.567	764.663	777.901	2%

G. Préstec de portàtils i altres equipaments

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Préstecs de portàtils	65.817	64.627	52.719	47.222	-10%
Préstec d'equipaments (e-reader, calculadores, usb, etc.)	54.930	62.660	54.830	42.557	-22%
Préstec de sales de treball en grup	37.637	36.286	34.619	36.978	7%

H. Producció científica

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Nombre d'activitats revisades a l'aplicatiu DRAC	7.992	7.247	9.692	11.353	17%
Nombre d'activitats dipositades a e-prints	3.491	4.746	6.458	5.502	-15%

Personal

A. Personal de l'SBPA

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Bibliotecaris	84	85	84	83	-1%
Tècnics de suport en biblioteques	33	31	29	28	-3%
Personal d'administració	4	4	4	4	0%
Personal informàtic	6	5	0	0	0%
Becaris (equivalent a la jornada completa)	5	7	7	6	-14%
Total	132	132	125	121	-3%

B. Activitats formatives del personal

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Sessions	41	62	63	71	13%
Assistents	112	152	165	232	41%
Hores de formació impartides	1.110	1.901	2.001	2.832	42%

Pressupost

A. Pressupost assignat a l'SBPA

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Pressupost	1.400.000	1.470.305	1.533.800	1.655.200	8%
Funcionament del Servei	80.000	80.000	80.000	90.000	13%
Total	1.480.000	1.550.305	1.613.800	1.745.200	8%

B. Altres pressupostos gestionats per les biblioteques de la UPC

	2014	2015	2016	2017	% +/-
Altres pressupostos (Unitats UPC, subvencions, etc.)	15.553	21.162	19.742	29.841	51%

DADES ESTADÍSTIQUES DE L'ODA 2017

Accés a la documentació

Usuaris interns

A. Sol·licituds

	2016	2017	% +/-
Sol·licituds rebudes	121	143	18%
Documents servits	224	437	95%

B. Consultes

	2016	2017	% +/-
Documents utilitzats per a respondre consultes	1	3	200%

C. Còpies

	2016	2017	% +/-
Documents fotocopiats/escanejats	5	139	2680%

D. Préstecs

	2016	2017	% +/-
Documents prestats a les unitats	64	140	119%

E. Retorns

	2016	2017	% +/-
Documents retornats per les unitats*	128	130	2%

* Inclou documents prestats amb anterioritat a l'any d'aquesta memòria

F. Recuperacions

	2016	2017	% +/-
Expedients recuperats per les unitats	15	9	-40%

G. Incorporacions

	2016	2017	% +/-
Documents incorporats en expedients ja custodiats a l'Arxiu	5	12	140%

Usuaris externs

A. Sol·licituds

	2016	2017	% +/-
Sol·licituds rebudes	52	28	-46%
Documents servits	98	24	-76%

B. Consultes

	2016	2017	% +/-
Documents utilitzats per a respondre consultes	41	41	0%

C. Còpies

	2016	2017	% +/-
Documents fotocopiats/escanejats	57	6	-89%

Avaluació de documents

A. Transferències

	2016	2017	% +/-
Transferències rebudes	6	6	0%
Expedients transferits	2.457	1.030	-58%
Capses transferides	611	266	-56%

B. Disposició de documents

	2016	2017	% +/-
Processos d'eliminació (directe i controlada)	4	9	125%
Capses eliminades	30	6.746	22387%

C. Sèries e-administrades

	2016	2017	% +/-
Nombre	4	4	0%

Activitats de formació i difusió

	2016	2017	% +/-
Assessoraments realitzats a les unitats	45	30	-33%
Visites externes	1	0	-100%
Assistents a les visites externes	20	0	-100%

Projectes d'arxiu

	2016	2017	% +/-
Número de projectes d'arxiu d'unitat	3	3	0%
Número de capses implicades en els projectes d'arxiu	4.500	1.218	-73%
Número de sèries tractades en els projectes d'arxiu d'unitats	40	93	133%
Número d'expedients catalogats en els projectes d'arxiu d'unitat	1.711	9.525	457%

Sistema de Gestió de Documents (SGD)

	2016	2017	% +/-
Total de documents carregats a l'SGD	62.226	62.226	0%

Dipòsits d'Arxiu

	2016	2017	% +/-
Dipòsits gestionats per l'ODA	3	2	-33%
Superfície total dels dipòsits en metres quadrats	454	414	-9%
Metres lineals	3.043	2.711	-11%
Metres lineals ocupats	2.626	2.297	-13%

Biblioteques de la UPC

Biblioteques de Campus

Biblioteca Rector Gabriel Ferraté (BRGF)

c/ Jordi Girona, 1-3 08034 Barcelona

biblioteca.ferrate@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 68 08

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca del Campus de Terrassa (BCT)

Plaça Campus, 1 08222 Terrassa

biblioteca.campus.terrassa@upc.edu

Telèfon: +34 93 739 80 62

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca del Campus del Baix Llobregat (BCBL)

c/ Esteve Terradas, 10 (Edifici D7) 08860 Castelldefels

biblioteca.cbl@upc.edu

Telèfon: +34 93 552 35 44

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca del Campus Universitari de Manresa (BCUM)

Av/ Bases de Manresa, 7-11 08242 Manresa

biblioteca.bcum@upc.edu

Telèfon: +34 93 877 72 21

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteques de centres

Biblioteca de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (Biblioteca ETSEIB)

Av/ Diagonal, 647 08028 Barcelona

biblioteca.etsib@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 66 37

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca Oriol Bohigas de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (Biblioteca ETSAB)

Av/ Diagonal, 649 (Edifici B, Campus Sud) 08028 Barcelona

biblioteca.ETSAB@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 74 71

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca de l'Escola d'Enginyeria Barcelona Est (Biblioteca EEBE)

C/ Eduard Maristany, 16 08019 Barcelona

biblioteca.eebe@upc.edu

Telèfon: +34 93 413 72 50

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca de l'Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona (Biblioteca EPSEB)

Av/ Doctor Marañón, 44-50 08028 Barcelona

biblioteca.epseb@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 62 65

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca de l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Vilanova i la Geltrú (Biblioteca EPSEVG)

Rambla Exposició, 37 08800 Vilanova i la Geltrú

biblioteca.epsevg@upc.edu

Telèfon: +34 93 896 77 12 +34 606 08 89 63

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès (Biblioteca ETSAV)

c/ Pere Serra 1-15 08173 Sant Cugat

biblioteca.etsav@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 78 44

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca de la Facultat de Matemàtiques i Estadística (Biblioteca FME)

c/ Pau Gargallo, 14 08028 Barcelona

biblioteca.fme@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 70 20

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Biblioteca de la Facultat de Nàutica de Barcelona (Biblioteca FNB)

Plaça Pla de Palau, 18 08003 Barcelona

biblioteca.fnb@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 79 34

[Veure horaris del mes actual](#) | [Directori de personal](#)

Oficines, Serveis Generals i Direcció

Iniciativa Digital Politècnica (IDP)

c/ Jordi Girona, 1-3 (Edifici K2M, Campus Nord) 08034 Barcelona

info.idp@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 58 25

[Directori de personal](#)

Oficina de Documentació i Arxiu (ODA)

c/ Jordi Girona, 1-3 (Edifici K2M, Campus Nord) 08034 Barcelona

admin.oda@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 78 39 Fax: +34 93 401 56 65

[Directori de personal](#)

Serveis Generals i Direcció (SGB)

c/ Jordi Girona, 1-3 (Edifici K2M, Campus Nord) 08034 Barcelona

info.biblioteques@upc.edu

Telèfon: +34 93 401 58 28 Fax: +34 93 401 56 65

[Directori de personal](#)

